

TURAI HÍRLAP

XXVIII. évfolyam 5. szám

2019 JÚNIUS - JÚLIUS

XV. Turai Híresvárosi Vigadalom

2019. augusztus 19-20.

AUGUSZTUS 19., hétfő

Napközben amatőr versenyek:

HORGÁSZVERSENY, SAKKVERSENY**KISPÁLYÁS FOCIBAJNOKSÁG****VETERÁN MOTOROS FELVONULÁS,**

kiállítás és ügyességi verseny

SPORT-ÉS GYERMEKPROGRAMOK, KONCERTEKA Székely kapu mögötti téren, a Gyöngy Üzletház előtti téren,
a Főtéren és a nagyszínpadonszabadtéri játszótér • ugrálóvár • óriáscsúzda •
kézműves foglalkozás • népi játékok • tűzoltóautó •
bohóc • baba-mama foglalkozás • meseszínház**SPORTÁG BEMUTATÓK****ROCKIN' ROCK CATS KONCERT**

AUGUSZTUS 20., kedd

SZENT ISTVÁN ÉS AZ ÚJKENYÉR ÜNNEPEDélelőtt: **Szentmise és ünnepi megemlékezés**
kenyéráldással**Turai Kisénekmondók****GARCZIK RICHÁRD ORGONAKONCERTJE**

Délután:

FŐTÉRI SOKADALOMÜnnepi köszöntő, városi kitüntetések átadása, Turai
amatőr csoportok bemutatkozása**FŐZŐVERSENY**, gyermekjátékok, kézműves
kirakodóvásár, salsa táncbemutató, folklór- és
könnyűzenei programok, koncertek,**FARKAS ZSOLT ÉS JAZZ ZENEKARA****MOJITO ZENEKAR KONCERTJE****VEGAS SHOW BAND:**

QUEEN SHOW TÚZIJÁTÉK

A XV. Híresvárosi Vigadalom részletes programját
A Turai Hírlap következő számában közöljük!

Kérjük figyeljék a kihelyezett plakátokat is!

A Bacsó Béla utcában és Tavasz utcában elkészült az útalap

A **Belterületi utak fejlesztése** projekt készültési szintjéről és a további kivitelezési munkálatokról a 2. oldalon beszámolunk.

Tavasz utca

Bacsó Béla utca

Fotó: Tóth Anita

VÁROSNAPI VERSENYFELHÍVÁSOK

- Sakk • Főzőverseny
- Veterán motoros felvonulás
- Kispályás foci • Horgászverseny

Részletek a 16-17. oldalon

3 TÁJÉKOZTATÓ TUDÓSZÚRÉS RÓL

5 AVAR ÉS KERTI HULLADÉK ÉGETÉ-
SÉVEL KAPCSOLATOS RENDELET

10 A PEDAGÓGUS: NAGY TIBORNÉ

12 BESZÉLGETÉS GARCZIK RICHÁRD
ORGONAMŰVÉSSZEL

15 1969-BEN BALLAGÓK FIGYELEM!

21 SPORT: UEFA EURO 2020
JELENTKEZZ ÖNKÉNTESNEK!

Összefoglaló a Képviselő-testület üléseiről

2019. június 26-i ülés

Jelen volt 8 fő képviselő

A lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szóló jelentés elfogadását követően a Képviselő-testület a Gödöllői Rendőrkapitányság Kapitányságvezetőjének Tura város közbiztonságának helyzetéről és a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről szóló beszámolóját tárgyalta, majd fogadta el.

A belterületi útépitésekkel kapcsolatosan az érintett ivóvízellátó rendszer egyes elemeinek rekonstrukciója, tolózár felújítások és tűzcsap felújítások tették indokolttá a Galgamenti Regionális Közműves Ivóvízellátó Rendszer 2019-2033. időtávra szóló Gördülő Fejlesztési Terv módosítását, melyet a Képviselő-testület egyhangúlag elfogadott.

A Tura, Arany János út 23. szám alatti önkormányzati ingatlan bérlő részére történő eladására vonatkozó korábbi döntését a Képviselő-testület felfüggesztette, a bérlőt a bérleti szerződésben foglaltak betartására szólította fel.

A Tura, Park út 39. szám alatti önkormányzati bérlakásra a bérlő bérleti szerződése 2019. június 30-án lejárt. A bérlő 2020. július 31-ig terjedő időszakra kérte a bérleti szerződés meghosszabbítását, melyre a Képviselő-testület úgy döntött, hogy a bérlő és családja 2019. október 31-ig bérelheti az ingatlant.

Utólagosan jóváhagyta a Képviselő-testület a Művelődési Ház vezetőjének kezdeményezésére a Music-Light Közhasznú Nonprofit Kft által fenntartott Mikrofon Zenei Alapfokú Művészeti Iskola ügyvezetőjének telephelyhasználatra irányuló kérelmét, mely alapján 2019. szeptember 1-től népzene tagozaton új telephelyet létesítenek a művelődési házban.

A polgármester tájékoztatást adott arról, hogy Tura Város Önkormányzata a KEHOP-5.2.9-16-2017-00177 azonosító számú pályázata eredményes volt, az önkormányzat 82.509.856 Ft támogatásban részesül az orvosi rendelő és a polgármesteri hivatal épületének energetikai korszerűsítésére.

A Bíráló Bizottság javaslatára a Képviselő-testület eredményt hirdetett az Arany János utcai orvosi rendelő felújítása tárgyában lefolytatott közbeszerzési eljárásban. Az eljárás nyertesének a Képviselő-testület a Turai L&L Szakipari és Szolgáltató Kft-t hirdette ki az ajánlata szerinti 33.850 281 Ft + ÁFA ajánlati áron.

A Képviselő-testület felmondta a Töves Gold Magánygyomozó és állatmentő Kft-vel kötött gyepmesteri szerződést, és új gyepmesteri szerződés megkötéséről döntött a HD Herczig Kft-vel.

2019. július 3-i soron kívüli Képviselő-testületi ülés

Jelen volt 8 fő képviselő

Az ülés tervezett napirendjének módosítását követően döntött a Képviselő-testület az önkormányzat 2019. évi költségvetésének módosításáról annak érdekében, hogy a belterületi útépités kivitelezési munkái közben felmerült többlet és kiegészítő munkák pénzügyi fedezete rendelkezésre álljon.

Tárgyalta a Képviselő-testület a Penta Kft-vel belterületi útépitésre kötött vállalkozási szerződés módosítására irányuló javaslatot. A Tavaszi utca, Akácok utca és Szövetség utcákban a csapadékos időjárás miatt megjelenő magasabb talajvízszint miatt a Kivitelező javaslatára az eredetileg tervezett rétegrend módosítását a Tervező is jóváhagyta. Ennek értelmében az utcákban geotextília kerül az ágyazati réteg alá beépítésre és az egy réteg Ckt+ aszfaltburkolat helyett két réteg aszfalt kerül beépítésre a rugalmasabb pályaszerkezet kialakítása érdekében. Ezen műszaki tartalom növekedés a kivitelezési költségek növekedését eredményezi. A Képviselő-testület egyhangúlag döntött a 16.437.899 Ft+ÁFA összegű többlet- és kiegészítő munka megrendeléséről, a vállalkozási szerződés módosításáról.

A turai I-es számú körzet háziiorvosi ellátására feladat-ellátási szerződést kötött a Képviselő-testület dr. Cséke Ibolya háziiorvossal, aki vállalkozási formában, 2019. augusztus 1. napjától látja el a háziiorvosi feladatokat.

A Képviselő-testület távlati turisztikai fejlesztési célul tűzte ki szálloda építését és szálláshely szolgáltatás létesítését Tura városában és felkérte a polgármestert, hogy a javaslatot ismertesse a Magyar Turisztikai Ügynökséggel.

Tura, 2019. július 4.

Összeállította: Dolányi Róbertné jegyző

Önkormányzati rövid hírek

A Bacsó Béla utcában és Tavaszi utcában elkészült az útalap, a Szövetség utcában a II. szakasz útalapjának kivitelezése megkezdődik, a DAKÖV munkatársai az ingatlanok ivóvíz bekötővezetékek cseréjével végeztek. Az Akácok utcában a DAKÖV még dolgozik, amint elkészültek, ott is kezdődik az útalap készítése. A zútottkő alapra 5 cm mart aszfalt, majd 2 réteg meleg aszfalt kerül a szerkezetre.

Az Arany János utcai orvosi rendelő épületéből a háziiorvosok már kiköltöztek a Park útra, a felújítási munkákra a szerződéskötés a lapunk nyomdába kerülésével egy időben kerül sor, majd megkezdődik a kivitelezés.

A Sportcsarnok építési beruházás II. ütem kivitelezésére a közbeszerzés lezajlott, az önrész biztosításához Tura Város Önkormányzata 300 millió Ft támogatást kap a Magyar Kézilabda Szövetségtől.

Tura Város Önkormányzata 82 millió Ft-ot nyert a KEHOP 5.2.9 pályázaton a Polgármesteri Hivatal mindkét épületének és a Petőfi téri orvosi rendelő további energetikai korszerűsítésére.

MG és TA

Szövetség utca (Fotó: Tóth Anita)

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy Tura városban

2019. július 29-től 2019. augusztus 05-ig TÜDŐSZŰRÉST

tartunk!

A vizsgálat ideje: 8-18 óráig

A tüdőszűrés helye:

Tabán úti Általános Iskola épülete

Panasz nélkül is lehet beteg.

A vizsgálat alkalmas a tüdőbetegségek időbeni felismerésére.

A személyi igazolványt, TB-kártyát, valamint az előző évben kapott tüdőszűrő igazolást mindenki hozza magával!

Tájékoztató a tüdőszűrés rendjéről

2014. január 1-jétől az alábbiak szerint módosult a tüdőszűrések rendje, finanszírozása, mellyel kapcsolatban a lakosság részére az alábbi tájékoztatást adom.

1) A **18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről** című rendelet 2014. január 1-jétől – a javuló Tbc előfordulási gyakoriság okán, országosan – már nem a lakosságra, hanem bizonyos rizikó csoportokra vonatkozik a **kötelező, ingyenes szűrés**.

Ezek a következők:

- hajléktalanok; hajléktalanokkal foglalkozó dolgozók;
- utcai szociális munkát végzők; népkonyha foglalkoztatottai;
- a közérdekű önkéntes tevékenységet folytatók;
- a büntetés-végrehajtási intézetek, rendőri fogdák, közösségi szállások dolgozói;
- bizonyos egészségügyi dolgozók;

18 év fölött, az adott foglalatosságot betöltött személyeknek tehát jár az ingyenes szűrővizsgálat, beutaló nélkül.

2) Az **51/1997. (VI.18.) NM rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról** című rendelet értelmében, életkorhoz kötötten, minden 40 év feletti személynek joga van évente egyszer tüdőszűrő vizsgálaton részt venni, beutaló nélkül, költségmentesen. Ehhez TAJ-kártyával kell rendelkezni.

3) A **33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről** című rendelet szerint a mellkasröntgen vizsgálatot erre a célra igénylő lakosoknak **1.700 Ft térítési díjat kell fizetniük**, a szűrés helyszínén kapott, a törökbálinti kórház számára szóló csekk befizetésével. A vizsgálat eredményéről három héten belül szakorvosi leletet adunk.

4) A **14-18 év közöttiek tüdőszűrő vizsgálatának szabályozása**

14-18 év közötti fiataloknál a tüdőszűrő vizsgálat INGYENESSEN elvégezhető amennyiben:

- rendelkeznek érvényes iskolaorvosi, vagy üzemorvosi beutalóval
- rendelkeznek szülői, vagy gondviselői beleegyező nyilatkozattal
- érvényes személyi igazolvány, lakcímkártya
- TAJ kártya
- amennyiben a leletre is szükség van, azt saját nevére kitöltött felbélyegzett válaszborték ellenében három héten belül postán megküldjük.

A kötelező tüdőszűrés tehát ma már csak kockázatnak kitett munkakörökben dolgozókra vonatkozik. Azonban az egészségével foglalkozó valamilyen felnőtt lakosnak ajánlott részt venni szűrővizsgálaton a betegségek megelőzése illetve korai stádiumban való felismerése érdekében, hiszen a leggyakoribb tüdőbetegségek, mint COPD, asztma, tüdőrák és tuberkolózis csak korai felismeréssel gyógyíthatók igazán jó eredménnyel. Ráadásul 40 év felett ezek a szűrővizsgálatok még ingyenesek is!

Dr. Antal Gabriella főigazgató, Tüdőgyógyintézet Törökbálint
2045 Törökbálint, Munkácsy Mihály u. 70.
Tel 06-23/511-570, 338-052,
Fax: 06-23-335-012
E-mail: tbtit@torokbalintkorhaz.hu

Hulladékszállítás járatterv július - augusztus - szeptember

Jelmagyarázat:

Július

Hétfő	Kedd
1	2
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
8	9
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
15	16
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
22	23
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
29	30
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet

Augusztus

Hétfő	Kedd
5	6
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
12	13
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
19	20
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
26	27
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet

Szeptember

Hétfő	Kedd
2	3
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
9	10
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
16	17
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
23	24
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
Tura 1-es körzet	Tura 2-es körzet
30	1
Tura 1-es körzet	
Tura 1-es körzet	

Két hónappal meghosszabbítja a kormány a banki adategyeztetés határidejét

Fellelegezhet több mint egymillió banki ügyfél, a kormány meghallgatta a Magyar Bankszövetség kérését. Varga Mihály pénzügyminiszter a pénzmossás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényhez benyújtott módosító javaslattal kezdeményezte, hogy a parlament két hónappal hosszabbítsa meg a banki adategyeztetés határidejét augusztus 31-ig. Az erről szóló jogszabály arról is rendelkezik, hogy az életbe lépését követően 3 napon belül tájékoztatni kell azokat, akiknek teendőik vannak.

A pénzügyminiszter indoklásában megjegyzi, hogy a pénzmossás elleni törvény, amely 2017. június 26-án lépett hatályba, a már meglévő ügyfélkör esetében kétéves átmeneti időszakot biztosított az esetlegesen hiányzó adatok, nyilatkozatok pótlására a törvény hatálya alá tartozó szolgáltatóknak.

A bankok többsége már tavasszal küldött levelet ügyfeleinek, amelyben figyelmeztettek: a pénzmossás és terrorizmus finanszírozásának hatékony megakadályozása érdekében a magyarországi pénzügyi szolgáltatóknak legkésőbb idén június 26-ig teljes körű átvilágítással kell rendelkezniük valamennyi ügyfelükről. Június elején a Pénzügyminisztérium (PM) azt közölte, hogy mintegy kétmillió bankszámla – ez az összes számla ötöde – tulajdonosa még mindig nem pótolta hiányos adatait. Ez a szám – derült ki a parlamenthez benyújtott módosító javaslat indoklásából – azóta a felére csökkent, de még így is nagyon magas, meghaladja az egymilliót.

A bankok a kommunikáció tekintetében mindent megtettek, ezért nem lehet azt mondani, hogy az emberek nem halottak az adategyeztetésről, inkább csak nem foglalkoztak vele – vélekedett a Magyar Bankszövetség pénzmossás elleni munkacsoportjának elnöke az állami televízióban.

A javaslat a meghosszabbított határidőn belül történő hatékony végrehajtás és a még szükséges ügyfél-átvilágítás megfelelő elvégzése érdekében egy új értesítési kötelezettséget is bevezet: a szolgáltatóknak a javaslat hatálybalépését követő 3 napon belül tájékoztatniuk kell azon ügyfeleiket, akiknek az esetében az átvilágítás még egyáltalán nem, vagy nem teljes körűen történt meg.

Az indoklás szerint ez egyrészt lehetőséget teremt a szolgáltatók számára az egyértelmű, ügyfélspecifikus figyelemfelhívásra, másrészt az érintett ügyfélkör egyértelműen tudomást szerez a hiányzó adatok és nyilatkozatok pótlására vonatkozó kötelezettségéről, és annak meghosszabbításáról augusztus 31-ig.

T.A.

Vágányzári információ

Értesítjük tisztelt utasainkat, hogy
**2019. június 3-tól augusztus 5-én
22:00 óráig és**

**2019. augusztus 19-én 20:00 órától
szeptember 11-ig**

Rákos – Hatvan állomások között végzett pályakarbantartási munkák miatt a **80a Budapest – Hatvan** vasútvonalon a vonatok módosított menetrend szerint közlekednek.

Budapest-Keleti Verseny utca – Hatvan vasútállomás között az InterCity vonatok helyett, Pécel – Hatvan vasútállomás között a gyors és sebesvonatok helyett (kivéve 5500 és 1511 sz. gyorsvonatok Rákos – Hatvan viszonylatban), Pécel – Aszód, Pécel – Hatvan és Rákos – Hatvan állomások között a személyvonatok helyett **vonatpótló autóbuszok közlekednek.**

2019. augusztus 5-én

Rákos – Hatvan állomások között illetve **Kőbánya felsőn** végzett pályakarbantartási munkák miatt a **80a Budapest – Hatvan** vasútvonalon a vonatok módosított menetrend szerint közlekednek.

Budapest-Keleti Verseny utca – Hatvan vasútállomás között az InterCity vonatok helyett, Pécel – Hatvan vasútállomás között a gyors és sebesvonatok helyett, Pécel – Aszód, Pécel – Hatvan és Rákos – Hatvan állomások között a személyvonatok helyett **vonatpótló autóbuszok közlekednek.**

2019. augusztus 6-tól

2019. augusztus 19-én 20:00-ig

Rákos – Hatvan állomások között illetve **Kőbánya felsőn** végzett pályakarbantartási munkák miatt a **80a Budapest – Hatvan** vasútvonalon a vonatok módosított menetrend szerint közlekednek.

Budapest-Keleti Verseny utca – Hatvan vasútállomás között az InterCity vonatok helyett, Pécel – Hatvan vasútállomás között a gyors és sebesvonatok helyett (kivéve 5500 és 1511 sz. gyorsvonatok Rákos – Hatvan viszonylatban), Pécel – Aszód, Pécel – Hatvan és Rákos – Hatvan állomások között a személyvonatok helyett **vonatpótló autóbuszok közlekednek.**

➤ www.mavcsoport.hu
➤ +36 (1) 3 49 49 49

Megállapodás

A hazánkban élő nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi törvény alapján Tura Város Önkormányzata és a Turai Nemzetiségi Roma Önkormányzat minden évben megállapodásban rögzíti az együttműködés szabályait. Ezt a megállapodást a képviselő-testület egyhangúan elfogadta.

Munkatársunk kérdésére Budai Attila, az RNÖ elnöke elmondta, hogy az együttműködés keretében biztosítottak számukra a tárgyi feltételek: az iroda, technikai eszközök használata. Tura Város jegyzőjével közösen kialakítottuk a költségvetési előirányzatokat, terveket, kontrolling rendszer alkalmazási rendjét. Emellett Tura Város Önkormányzata biz-

tosítja részünkre a könyvelési feladatokat ellátását is. A települési és a nemzetiségi önkormányzat közötti gyümölcsöző együttműködés egyik kiemelkedő példája a nemzetiségi kulturális események támogatása, mint például az Emlékezés Napja, amelyen az elhunyt cigányzenészek és sportolók előtt tisztelgünk a turai Búcsúkor. Ehhez kötődik a hagyományos focimérkőzés, majd a turai cigánycsapat örökös tagja díjátadó ünnepsége. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat többek között a hagyományok megőrzését tűzte ki célul az előző választások alkalmával és azt, hogy párbeszédet kell folytatni a város vezetésével. Van még tenni való bőven az utak, oktatás és kul-

túra terén a jövőre nézve, de nagy eredmény, hogy a telepen két utca aszfaltburkolattal lesz ellátva és reméljük, hogy a többi utca is hamarosan rendezésre kerül. A város önkormányzatával való együttműködés korrekt módon zajlik.

A mindenkori Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnökének azt üzenem - folytatta Budai Attila -, hogy legyen konstruktív a mindenkori turai polgármesterrel és a képviselő-testülettel. Törekedjen a békés megoldásokra és őrizze meg a hagyományokat, mert csak ez visz előre. Erről szól a konvenciónk, erről szól a szabályzat, amely a hivatalos kötelező együttműködési szerződésen jóval túlmutat.

Szénási József

Mikor van lehetőség az égetésre? - általános jelleggel TILOS!

BELTERÜLETEN - AVAR ÉS KERTI HULLADÉK ÉGETÉSE

„Hulladék nyílt téri, vagy a hulladékok égetésének feltételeit rögzítő jogszabályban foglaltaknak nem megfelelő berendezésben történő égetése, a háztartásban keletkező papír-hulladék és veszélyesnek nem minősülő, kezeletlen fahulladék háztartási berendezésben történő égetése kivételével tilos. Nyílt téri hulladékégetésnek minősül, ha a hulladék - az elemi kár kivételével - bármilyen okból kigyullad.”

Tura Város Önkormányzatának a település tisztaságáról, a közterületek és ingatlanok rendjéről szóló 18/2002. (XII.10.) rendelete alapján az avar és kerti hulladékok nyílttéri égetésére az alábbi szabályok vonatkoznak:

- Avar és kerti hulladékot csak jól kialakított tűzrakó helyen szabad égetni úgy, hogy az emberi egészséget és a környezetet ne károsítsa, és az égetés hőszugárzása kárt ne okozzon. **Vasárnap és ünnepnapokon a nyílttéri égetés tilos!**
- Az égetendő kerti hulladék nem tartalmazhat más kommunális, illetve ipari eredetű hulladékot
- A szabadban tüzet gyújtani, tüzelőberendezést használni csak úgy lehet, hogy az a környezetre tűz- vagy robbanásveszélyt ne jelentsen.

- A szabadban a tüzet és az üzemeltetett tüzelőberendezést őrizetlenül hagyni nem szabad, s veszély esetén, vagy ha arra szükség nincs, a tüzet azonnal el kell oltani.
- A tüzelés, a tüzelőberendezés használatának színhelyén olyan eszközöket és felszereléseket kell készenlétbe helyezni, amelyekkel a tűz terjedése megakadályozható, illetőleg a tűz eloltható.
- A hatóságilag elrendelt általános tűzrakási tilalom alól a rendelet nem ad felmentést.

A tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról szóló 259/2011. (XII.7.) Kormányrendelet 2013. január 17-i hatállyal egy új tűzvédelmi bírságtételt léptetett életbe. **Az új tétel kimondja, hogy amennyiben valaki a termőföld védelméről szóló törvényben előírt hasznosítási, vagy mellékhasznosítási kötelezettség elmulasztásával a tüzesetek megelőzéséről nem gondoskodik, 60-200 ezer forintig terjedő bírsággal sújtható.** A rendelet 2. §-a kimondja, hogy ha valaki tűzvédelmi előírás megszegése miatt tüzet idéz elő és az oltási tevékenységben a tűzoltóság beavatkozása is szükséges 200.000 - 3.000.000 Ft tűzvédelmi bírsággal sújtható.

T.A.

Plázshangulat a Kastély tövében

Elbúcsúztak a nagyok, kitört a strandszezon a Kastélyoviban.

48 kisgyermektől vettünk búcsút május 31-én. Öröm és szomorúság keveredik ilyenkor. Öröm, mert büszkék vagyunk, hogy megnőttek, okosak, ügyesek, és szomorúság, mert elmennek. Marad utánuk számtalan szép emlék!

Búcsút vettünk óvodánk vezető helyettesétől, Csörgi Máriától is, aki számtalan éven keresztül szolgálta a turai gyermekek ügyét. Az óvodai búcsú keretében adtuk át neki és Szomszéd Jánosné Ilike óvó néninek a Kásler Miniszter Úr által adományozott Szolgálati Emlékérmet.

A júniust bábelőadással kezdtük, majd egy fergeteges, hagyományteremtő játszó délelőtti keretében ünnepeltük az Apukákat. Nagy örömünkre szolgált, hogy milyen sok apuka jött el és milyen aktívan kapcsolódtak be a tevékenységekbe! Ezúton is köszönjük!

Június 11-én Tura Város köszöntötte a pedagógusokat, pedagógiai munkát segítő kollégákat. Jóleső érzés volt minden munkatársunknak, hogy számon tartanak, megbecsülnék minket!

Június végén az egyesített intézmény munkatársai közös program keretében erősítették az összetartozás érzését, formálták a közösséget.

A július is köszöntésekkel indult. Lukács Sándornét, Mártika nénit köszöntöttük 30 éves közszolgálati elismeréseként.

Három kolléga képviselte óvodánkat a Hatvani Innovációs Főiskola alapításának ünnepélyes rendezvényén, majd az azt követő innovációs konferencián. Bízunk benne, hogy hatékony együttműködést tudunk kialakítani a főiskolával a pedagógia terén.

Közben megkezdődött az óvodai nyári ügyelet, amelyet most a mi óvodánk indított.

Igyekezünk kellemes, nyara-

los környezetet biztosítani a saját és a vendég gyermekek számára. Változatos tevékenységeink mellett (versenyjátékok, festés, barkácsolás) a jó hangulatot, felfrissülést a két párapu mellett megújult pancsoló medencénk gondoskodott. Igazi plázs hangulat volt az óvoda kertjében!

Az új ovisok szüleit is az ügyelet alatt várjuk egy ismerkedő beszélgetésre. Közben gőzerővel dolgozunk a csoportszobák megújításán is. Átgondolt belső terek, egységesebb színvilág, újra burkolt öltöző és csoportszoba várja majd szeptembertől a visszatérő nyaralókat saját erőink mozgósításával és a város támogatásával. Izgalommal várjuk az új udvari játékok, egy toronycsúszdát, amit a Moki Fa jóvoltából nyert el óvodánk!

Bízunk benne, hogy időre elkészülnek a nagyobb beruházások is a nyári zárás idején! Várunk szeretettel minden régi és új óvodásunkat!

Bertók Gabriella intézményvezető

Fergetes családi nap a Hevesy 4.c-ben

„Nem könnyű búcsúzni. Általában könnyeket ejtünk, siratjuk a múltat, az elmúlt éveket. Pedig ha visszatekintünk, mosolyra is akad bőven okunk. Ha egyenlő arányban vannak bánat- és örömkönnyeink, már megérte.”

Ahogy egy jó közösségben illik, a 4.c osztály is megadta a módját a búcsúnak.

A szülői munkaközösség képviselői (SZMK-sok), a gyermekek szülei és a tanító néni között már az első osztály első napjától jól működött a kommunikáció, így volt ez a családi napon is. A nap szervezése már hetekkel korábban megkezdődött, hogy minden tökéletes legyen. Ami igazán hihetetlen összefogásról ad bizonyosságot, hogy a szervezésben minden szülő részt vett: ki süteményt ajánlott fel a napra; volt, aki a segítségét a szervezkedésben.

2019. június 22-én, egy gyönyörű napsütéses napon a Tabán úti iskolaépület adott helyszínt a 4.c-sek családi napjának. Az esemény a terem berendezésével, díszítésével, ill. az udvar tereprendezésével kezdődött. Folyamatosan érkeztek a gyerekek, akik családjaikkal vettek részt a családi napon. Végül megérkezett a tanító néni is, akit a 4.c-sek már nagyon vártak, s akit férje kísért el a rendezvényre. Szilágyiné Sente Valika néni a gyerekek zenéjével, verssel és virággal, na meg persze könnyekkel búcsúztatták.

lyet a szülők egy csoportja szervezett. A 10 fős csapatokat kalapból sorsolták ki, majd a találó és vicces csapatnév kiölése után kezdetét vette a játék. A bemelegítő játékot követően a csapatoknak 8 különböző állomáson kellett összemérni tudásukat, okosságukat, ügyességüket. Egy kvíztájk után a 2. állomáson hernyótalpon kellett bizonyítaniuk, hogy mennyire talpraesettek.

A következő állomáson a logikai tudást kellett ötvözni fizikai rátermettségükkel: a csapattagoknak szörnyecsket kellett formáznuk úgy, hogy meghatározott számú kezük és lábuk érhetne a földet. A 4. állomáson már időre ment a játék: „Amerikából jöttem,...” mesterségekből kellett minél többet elmutogatni, kitalálni. A soron következő megmérettetés szembekötősdí volt: jó barátok jelentkezhetek, akiknek egymást kellett tejszínhabbal megeztetni.

Vicces volt a sok tejszínhabos pofi! A 6. megálló palackfoci volt, a csapatjáték sok gólt eredményezett. A fáradhatatlan csapatokat még várta egy kosaras-elkapós játék a tornateremben, ami a gyerekek házimunka tudományát is mérte: zoknipárosítás után a kosarakba kellett dobni a zoknigombócokat!

Az utolsó állomáson a gyerekek és a felnőttek egymással szemben vetélkedtek: kötéllúzó verseny volt, melyet a sok izmos apuka és elszánt anyuka ellen a gyerekek nyertek.

Nehéz volt a könnyeket visszatartani akkor is, amikor az SZMK-s szülők a gyerekek és a többi szülő nevében meghatóan köszöntek el a tanító nénitől. Néhány szóban Vali néni is megköszönte a diákok gyönyörű műsorát, a rózsákat, és a sok-sok ajándékot. Reméljük, a fotókönyv és az emlékkönyv, melybe minden gyermek írt, rajzolt, fotót ragasztott, mindig emlékeztetni fogja erre a 4 évre. Bizunk benne, hogy a 21 diákot és tanító nénijüket jelképező, ásványi kövekből készült karkötő többször felkerül a tanító néni kezére, és eszébe juttatja növendékeit. A búcsú végén egy hangulatos vetítés a 4 év fotóit foglalta össze, jó hangulatban, sok mosolyt csalva a gyerekek, anyák, apák, tesók és a tanító néni arcára. A délután vetélkedővel folytatódott, me-

A vetélkedőt az „Angyalok és démonok” csapata nyerte meg, ők kapták az első szeletet a 4.c emeletes tortájából. A próbatételek során megéhezett csapatok pizzával csillapították éhségüket, ezután a családok süteményeit kóstolták meg az édesszájúak. A résztvevők meglepetésére tanító néni mindenkit egy ínycsiklandozó jégkrémre hívott meg.

Az este megkoronázásaként a társaság tábor tűz köré gyűlt: énekszó szállt, mosoly, kacagás hallatszott, sőt még rémtörténeteket is meséltek! S bár a nap végére valóban mindenki kifáradt, visszagondolva biztosak vagyunk abban, hogy bánat- és örömkönnyeink arányait illetően bilien a mérleg, az öröm javára! Fergeteges nap volt! Isten veled, Hevesy, Tabán út, 4.c! Isten veled Vali néni!

Farkas Henrietta

Köszönettel tartozunk:

a Turai Hevesy György Általános Iskola vezetésének a Tabán úti iskolaépület helyszínéért • a Tabán úti iskola takarítóinak, Évi és Böbe néniknek, ha esetleg minden igyekezetünk ellenére mégis hagytunk el szemetet, vagy valamit nem úgy rendeztünk vissza, ahogyan azt kellett volna • Berente Zoltánnak a tábor-tűz-rakás lehetőségéért • az SZMK-s szülőknek, Kovács Barbara Veronikának és Láng Claudianak az ajándékok, étel/ital megvásárlásáért, a búcsú szavakba öntéséért • az összes szervezőnek: akik időt, energiát nem kímélve szervezték ezt a feledhetetlen napot! (Sima Andrea: videó; Molnárné Géczi Anita: fotó; Kovács Barbara Veronika: vetítés, CD-k; Kiss Ferenc: gitár, zenealap; Katona Krisztina: vetélkedő; Dusáné Kosztyu Hajnal-ka: vetélkedő; Bakos Tímea: vetélkedő; Szilágyi Zoltán: vetélkedő, tábor tűz biztonságossá tétele, tábor tűz-mesék; Tüskéné Horváth Veronika: vetélkedő • Farkas Henrietta: időpont-, időjárás- és hangulatfelelős, szervező, designer • az összes szülőnek: akik jöttek, családként ott álltak gyermekeik mellett, játszottak gyermekként velük, ellenük és értük • Szilágyiné Szent-Valikának: hogy minden családnak „tagja” volt a 4 év alatt, valamint a családi nap aktív résztvevője és (tudta nélkül) szervezője volt • és végül, de nem utolsó sorban AZ ÖSSZES 4.C-S GYEREKNEK: akik egyenként mind egyéniségük, akik mindig mosolyt csalnak az arcunkra, akik 4 éven keresztül közösen erősítették az alsó tagozatosok táborát és akik OKOSAK ÉS SZÉPEK, MERT C-SEK! Dusa Ádám, Farkas Erik, Horváth Lolita, Katona Eszter, Meleg Lili, Molnár Marcell, Németh Ronaldó, Pozsonyi Csenge, Rafael Szorina, Sajó Kristóf, Sára Levente, Sára Sebő, Slezák Dóra, Széphegyi Viktória, Szilágyi Ákos, Tüske Gergő!

2019/6-7

8.a. Albert Krisztina Tamara, Balog Dzszenifer, Barna Mátyás, Bartha Bálint Tibor, Farkas Jázmin, Gáspár Zoltán, Géczi Gergely, Kamarás Bence, Lakatos Roland, Matvejeva Melissza Olekszandrina, Rácz Mirella, Sápi Marcell, Szénási Viktória, Tellér Dávid Mihály, Tóth-Zsiga Fanni, Virág Kinga. Osztályfőnök: Tóth-Sebes Péter

8.b. Ancsa Botond, Buzás Dorottya, Kanalas Zoltán, Kürti Tamás, Lapu Vivien, Lázár Dorina Eszter, Matejcsik Zsófia, Nagy Kristóf, Oláh Róbert, Sára Péter, Szabó Nóra, Szabó Viktória, Tusor Máté, Tusor Pálma, Vidák János, Vidák Letícia. Osztályfőnök: Nagy-Varga Judit

8.c. Bazan Noémi, Bogdán Roman, Kátai Katrin, Miklós Edina, Palócz Ferenc, Rácz Arnold, Sára Bernadett, Sára Kincsó Katalin, Szabó Boglárka, Szekeres Vivien, Szénási Dorina, Szvercek Kevin, Tóth Boglárka, Tóth Norbert. Osztályfőnök: dr. Forgácsné Jenei Erzsébet

8.e Szabó Klaudia. Osztályfőnök: Benedekné Fekete Hajnalka.

Fotó: Csilla Fotó

Bárdos Lajos Zenei Hetek

„Aki énekel, nem magára gondol
elsősorban; azért énekel, mert az ének
kitárulkozás, az ének vallomás, eszköz
egy másik emberhez egy nagyobb
közösséghez.”

A XLIII. Bárdos Lajos Zenei Hetek XVII. Turai Népzenei- és Kórustalálkozója június 2-án került megrendezésre a Bartók Béla Művelődési Házban. Különlegességgént idén a Fehérhímezések a Galgamentén című kiállítás megnyitója kísérte a rendezvényt, melyet a Szadai himzőkör állított ki.

A rendezvényt Maczkó Mária népdalénekes- Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozat kitüntetettje nyitotta meg.

„Kedveseim, kedves vendégek!

Nagy szeretettel és őszinte tisztelettel köszöntöm Önöket! Köszönöm, hogy együtt tölthetjük el ezeket a csodálatos ajándék percekét. Bárdos Lajos személyére is emlékezve, akinek a fiával, Daróczy Bárdos Tamással együtt dolgoztam Budapesten, a legnagyobb együttesben az Állami Népi Együttesben. Nagyon nagy hatósugarú, meghatározó személyiség ő, az égből is segít nekünk. Fia Tamás sokat mesélt nekem az édesapjáról, én '86-ban kerültem az Állami Nép Együttesbe januárban, és ő novemberben ment el az égi hazába. Az a csodálatos lélek volt, akinek fontos volt a lélek és az ének. Fontos volt, hogy megtalálja azt a hangot a tanítványaival, amelyeken keresztül az ének legősibb eszközével kiénekeltek magukból örömeiket, bánatukat. Ő zenészként kezdte, hiszen édesanyja meghatározó személyiség volt a családban, sokat zongorázott, és ő is úgy gondolta, hogy majd először megtanul hegedülni, aztán megtanult brácsázni és brácsából felvételizett a Zeneakadémiára. Elsőként nem tudott bejutni, hiszen nem indítottak brácsa szakot. Nem pihent, hanem eljárt segíteni kamara-zenélni, a kamarázás nagyon izgatta őt, és ahol lehetett, ott kisegített hegedűn vagy brácsán. Mindenki figyelt rá, nem lehetett nem figyelni rá, mert egy tiszteletet parancsoló személy volt. Csak belépett valahová és még nem szólt semmit, még nem köszönt, csak jelen volt. És ezt a jelenlétet mindenki érezte. Ez a jelenlét meghatározta egész életét és ezt a jelenlétet kérte tanítványaitól, kórustársaitól és egyáltalán azoktól az emberektől, akikkel valaha is találkozott ezen az életúton. A hit és az az óriási szeretet, amely őt vezette ebben az életben meghatározta az életét. Mindig voltak kapaszkodói, nemcsak a kórusok, nemcsak azok az emberek, akik előtte álltak, és azok az emberek pontosan tudták, hogy nála énekelni kitüntetés, ajándék. Nagyon szép népzenei feldolgozásokat is készített, ugyanúgy, mint fia, Tamás. Kallós Zoli bácsi, erdélyi néprajz- és népzene kutató - nem rég tért haza az örökös hazába - azt mondta, ha nem tudunk jobbat, mint az eredeti, ne nyúljunk hozzá. Ők tudtak jobbat, vagy legalábbis annyira jót, mint az eredeti, hiszen mérhetetlen alázattal közeledtek ehhez a kultúrához fiával együtt, és nem véletlen, hogy a fia is zene-

szerzőként végzett. Micsoda nagy dolog lehetett az életben, amikor 28 évesen visszahívták őt a Zeneakadémiára az Egyházzenei tanszékre tanítani. Mindenkinek ez az álma. Amikor én a Zeneakadémia falai között megfordultam, vagy megfordulok, most is nagyon sokat gondolok rá. Nagyon szerették őt. Tudom, hogy itt van velünk most is, az égi hazából figyel ránk, és boldog volt, hogy hallotta a Galgamenti dallamokat és boldog, hogy az ének gyógyító erővé vált minden ember lelkében, akik dolgozhattak vele. Azt kérem mindenkitől, hogy beszéljessen vele többet, hiszen egy meghatározó személyiség a lélek tovább él, nem halunk meg, mert az élet örök. Tudom, hogy most az égi hazában komponál, de jó neki, hogy az angyalok énekelnek neki! Egyszer majd mi is fogjuk tapasztalni megérezni azt a boldogságot, azt a fényt, amelyet az énekeken keresztül árasztunk magunkból. Aki énekel, nem magára gondol első sorban, azért énekel, mert az ének kitárulkozás, az ének vallomás, eszköz egy másik emberhez egy nagyobb közösséghez. Az énekeken keresztül mindent el tudunk mondani. Mindent, ami fáj, mindent, ami foglalkoztat minket és minden örömeinket kiénekelhetjük. Amikor ide érkeztem, arra gondoltam, hogy különös volt a fogantatása is Bárdos Lajosnak. Különös volt az élete is gyermekei és felesége szerető körében, akiben mindig bízhatott, aki mindig megteremtette azt a szerető légkört, amelyben élni lehetett. Gondolom, hogy nem sokat beszélhettek, mert a szeme most is beszél, ahogy néztem magam előtt délelőtt a képét és ugyanígy Tamással mi sem tudtunk túl sokat beszélgetni az együttesben, viszont úgy megbeszélni valamit, hogy nem beszélünk, nem szólunk semmit, az a legnagyobb dolog az életben. Hiszen ez azt jelenti, hogy értjük egymást. E gyönyörű pedagógus napon köszöntjük őt az égi hazában, és mindenkit, aki előre ment és segít neki. A példaképe, például Kodály Zoltán tanár úr, aki ott erősíti őt már az égi hazában. Szeretném ezen a csodálatos napon megköszönni minden pedagógusnak, hogy a katedrán áll! A tiszta, az igaz, az egyetlen transzcendens böliséget tanítja és adja át a fiataloknak. Ők a jövő. Mi csak bennük bízhatunk, őket nagyon kell szeretnünk. A fiatalok megérik azt, akiben bízhatnak, aki hiteles. Ilyen hiteles személy volt és ilyen hiteles személy közöttünk Bárdos Lajos, akinek egyházi műveit is nagyon sokat énekeltek, de azt hiszem, hogy nem eleget. Köszöntöm a vendégeket is, akik ide érkeztek hozzánk, hogy együtt ünnepeljünk, hiszen ezért jöttünk a földre, hogy világítsunk, és melegítsünk. Nagyon köszönöm mindenkinek, aki itt van és fényesítette a lelkét, fényesítette a szívét amíg idefele érkezett, és fényesítette a hangját is. Azt szoktam mondani, ha a lélek rendben van, akkor a test is és az énekhangunk is rendben van. Aki nek van mondanivalója, az hang nélkül is el tudja mondani,

amit szeretne. Azt kívánom mindenkinek, aki most erre a színpadra fellép, és azt kérem az égiektől, hogy önmaguk lehessenek, hogy önmagatok lehessetek! Mert ha ti önmagatok vagytok, akkor jól vagytok. Ma megadatik az a csoda, hogy a zene, a tánc és az ének, ez a hármas együtt tündököl ezen az ősi színpadon, ahonnan én sem tudtam elmenni soha. Mert itt vannak a gyökereim és elég mélyre eresztettem azokat a gyökereket. Mindig hálás vagyok azoknak a tanároknak, tanítóknak, akik itt ülnek előttem, akik észrevették, hogy persze szép hangom van, de nagyon sok embernek van nagyon szép hangja, csak valami plusz töltést kaptam az égiektől, egy spirituszt, ami nem hagy nyugodni és nekem már csak ezzel kell foglalkozni ebben a földi létben... Köszönöm, hogy együtt vagyunk ma is, Isten áldjon mindenkit ezen az életúton!”

A rendezvény első részét az Unger Balázs vezette Turai népzenei növendékek nyitották meg. Utánuk az Ovis népi gyermekjáték csoport szívet melengető előadása következett. Zvezetők: Matkovic Katalin és Mészáros Petra. Őket követte az Őszirozsa Nyugdíjas Népdalkör Marinka Sándorné vezetésével, majd a Tóth Csaba vezette Turai Népi Furulya csoport. A Turai Kisénekmondók (vezető: Maczkó Mária) turai és rimóci gyermekjáték dalokat énekeltek. A turai csoportokon kívül, mint minden évben, egyéb településekről is érkeztek meghívott vendégek. Közülük idén elsőként a Cibri Énekegyüttes lépett színpadra. Az együttes 2006 őszén alakult a gödöllői Frédéric Chopin Zeneiskolában. Nevüket a Cibri, cibri gömbösth... kezdetű Galga menti gyermekjátékdalból merítették. Azóta sok szép eredménnyel büszkélkedhetnek: a Karácsonyi Énekek Nemzetközi Versenyen Lengyelországban betlehem aranycsillagot, majd Nagydíjat szereztek. Kezdetektől fogva a Zeneiskolák Országos Népzenei Versenyének döntősei és díjazottjai. A 2017-es Tiszán Innen Dunán Túl Népzenei Tehetségkutató országos döntőjében arany minősítést szereztek. Legutóbb 2018 novemberében a XXII. Vass Lajos népzenei verseny kárpát-medencei döntőjében Vass Lajos nagydíjat nyertek. Gödöllő város kulturális életének állandó, szívesen látott szereplői. A Cibri énekegyüttes megalakulása óta eltelt 13 év alatt tagjai közül többen a zenei pályát választották hivatásuknak. Műsoruk: Bagi karikázó dallamok és Moldvai népdalok. Felkészítő tanárunk Benedek Krisztina, a Népművészet Ifjú Mestere.

Második, nem helyi csoportként a Galgahévízi Hagyományörző Egyesület zárta a rendezvény első részét. Az együttes több évtizedes múltra tekint vissza. Elsődleges feladatának tartja a település hagyományainak, viseletének, szokásainak őrzését, ápolását, tovább örökítését. A nemrégiben újjáalakult Együttes tagjai között az általános iskolá-

soktól a nyugdíjasokig több korosztály megtalálható. Jelenlegi repertoárjukkal járják az országot, sőt Lengyelországba és Szerbiába is rendszeresen viszik hírét a Galga mentének. A most látható Májfaállítás című koreográfiában a májusfa állítás szokásait dolgozta fel a művészeti vezető Zámbo István Tyupi és Hajdú Sarolta Rege. Az együttes vezető Vanó András.

Az előadás második részét a Jászberényi Viganó AMI turai tagozata - Turai Egyező Néptáncgyüttes (vezetők: Dudás Dániel és Dudásné Mosóczi Lívía) kezdte. Utánuk a Turai férfi dalárda (vezető: Maczkó Mária) és a Világi Női Kórus (karnagy: Sándor-Kis Anita) lépett fel. A rendezvény harmadik, nem helyi meghívottja következett, a Gödöllői Erkel Ferenc Általános Iskola Gyermekkar. Az énekkar 1983-ban alakult. Fennállása óta számos díjban és jutalomban részesült, a városi és országos elismerések mellett nemzetközi versenyen is szép sikereket ért el. A kórus tagjai 6-7-8. évfolyamos tanulók, akik emelt szintű ének-zene oktatásban részesülnek. Jelenlegi létszámuk: 73 fő. A 2016/2017-es tanévtől két karnagy, Somogyiné Kovács Andrea és Szalárdiné Szondy Adrien foglalkozik a gyerekekkel, közösen irányítják a kórusmunkát. Repertoárjuk folyamatosan bővül, a reneszánsz kortól a XXI. századig szívesen válogatnak a szerzők művei között. 2018 novemberében a Kodály Zoltán VIII. Magyar Kórusversenyen a Gyermekkar arany diplomát kapott és elnyerte a Kodály Társaság különdíját. A veresegyházi Éneklő Ifjúság minősítő hangversenyen Arany diplomával minősítést szereztek, valamint nagy sikerrel szerepeltek Székelyudvarhelyen, a Bárdos Lajos - Palló Imre Éneklő Ifjúság Kórusfesztiválon is. A színpadon utolsó fellépőként a Zsinnyegő Néptáncgyüttes szerepelt, Zámbo István és Hajdú Sarolta Rege vezetésével.

Az este lezárásaképp a résztvevők átsétáltak a Fekete László Zenepavilonhoz koszorúzásra és közös éneklésre. A közös éneklést Kempelen Tünde, a Bárdos Alapítvány művészeti vezetője vezényelte, mely Fornsete- Nyár kánon című műve volt.

Seres Tünde, btm

Foto: Csilla Foto

A Pedagógus: Nagy Tiborné

„A természet szeretetét tanítottam”

A két világháború közötti magyar oktatás, nevelés a legmagasabb szinten működött. A tanári pálya rangot jelentett, a hivatás pedig biztos megélhetést a pedagógusnak. A második világháború vihara után az iskolák újrarendezése a legfőbb feladatok közé tartozott. A falu és a pedagógusok azon fáradoztak, hogy minél előbb megindulhasson a tanítás. A turai általános iskolai oktatás a legjobb volt a Galga-mentén. Olyan tanárok hoztak új látásmódot a településre, akik nem itt születtek, ennek ellenére olyan tiszteletnek örvendtek, mintha mindig is itt éltek volna. Megjelenésük-

Csendes nyári napon találkozunk a régóta nyugállományba vonult tanárnővel, ahol a kapuban a család kedvenc kutyusa ugrándozva kíséri bennünket a régi temetővel szembeni lakásukba. A kertben nőtt eperrel és saját készítésű menta szörppel várt a vendéglátóm, ami rögtön jelezte számomra, hogy itt a természet szeretete a mai napig rendkívül fontos. A falakon régi fotók, az ifjúság korának lenyomatai, amelyek meghatározóak voltak a család életében.

A szüleim egyszerű, dolgozó, szegény emberek voltak - kezdünk bele a múltidézésbe a tanárnővel. - Édesapám Morvai István vasutas, az édesanyám Német Veronika pedig háztartásbeli volt, ahogyan akkor mondták. Éltek a maguk egyszerű, de nagyon szorgalmas életüket. Rendkívül szegény család volt a miénk, de annál nagyobb elszántság volt bennük az élet iránt. Édesapám árva gyermek volt, édesanyám pedig félárva. Az első világháború és az akkori betegségek vitték el a szüleiket. A sors nem volt kegyes hozzájuk, de ennek ellenére nem voltak megkeseredett emberek.

Hogyan emlékszik vissza a gyerekkorára és az akkori Trincse-re?

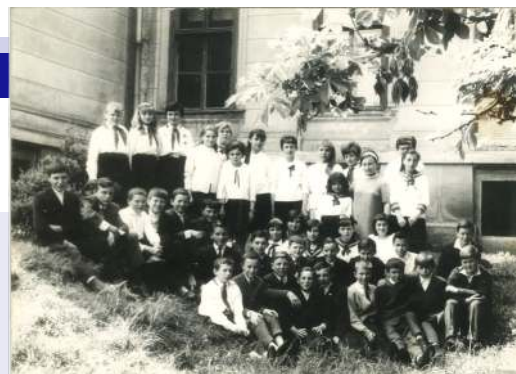
A nélkülözést mi nem éreztük, mert a gyerekkorom ennek ellenére nagyon jó volt. A Trincsen laktunk ahol eleinte volt egy nádfedeles házikónk, amiben éltünk! Autó alig volt akkor, viszont gyerek annál több. Önfeledten játszottunk, gondtalan gyerekkorunk volt. A legegyszerűbb játékokat játszottunk, nem kellett drága játékok. A szülőkkel a kertben és szőlőben éltünk szinte. Ott élmény is volt, munka is volt, szép volt. Közösén dolgoztak a földeken a szomszédokkal és barátokkal. Segítettek egymásnak szüretelni, kukoricát fosztani, ma már ilyen nincs. Az emberek odafigyeltek egymásra ez volt a jellemző akkoriban. Rögton jötték a szomszédok, ha baj volt és segíteni kellett. Ma inkább bezárkóznak az emberek. Később a Sport utcában építettek házat a szüleim és ott éltünk tovább. Ketten vagyunk, voltunk testvérek az öcsémel, aki három évvel volt fiatalabb nálam. Az édesapám fiatalon 1967-ben meghalt, majd később elhunyt a bátyám is fiatalon.

A nagy szegénység ellenére a szülei azon voltak, hogy gyermekeik tanuljanak, pedig abban az időben nem volt jellemző az, hogy lánygyermekek továbbtanuljanak.

A szüleim mindig támogattak bennünket, hogy többre vigyük az életben, mint ők. Valóban, akkor nem sok

Nagy Tiborné-Morvai Mária

Turai Kastély Iskola 1967

kel, tudásukkal az akkori gyerekek körében példaképek voltak ezek a tanítók, amelyeknek hatására számos turai diákból pedagógus lett, mint például Morvai Máriából, akit a diákok Nagy Tibornéként ismernek.

lány került be főiskolára, egyetemre. A második világháború végén kezdtem el az általános iskolát. Nagyszerű alsó tagozatos tanítóim voltak, mint Pásztor Józsefné Piroska néni és Porpácz Istvánné (Volter Magdolna). Már alsó osztályban eldöntöttem, hogy tanár leszek. Szerettem a gyerekeket. Sokszor játszottunk az iskolában azt, hogy tanár vagyok. Várkonyiné Nagy Margit volt az osztályfőnököm, aki arra ösztönzött, hogy tanuljak tovább. Az akkori pedagógusok mindegyike példakép volt számunkra. Olyan tanárok kerültek Turára, akik fantasztikus tudással bírtak, például a teljesség igénye nélkül: Lakó Károly és családja, Nagy Lajos, lánya Nagy Margit és férje Várkonyi József, Pock Aladár és felesége Bakos Margit, Porpácz István, aki a Kastélykerti Általános Iskola igazgatója volt 1945 után, Chikán Ernő és lánya Chikán Zsuzsa, Szász házaspár, Gere Rezső, Molnár István és családja, Rásonyi Miklós, Krémer István, Szilágyi házaspár, Lányi lányok, Bagó Mihályné, Visy Györgyné.

Az általános iskola után következett a középiskola és a főiskola. Milyen szempontok alapján döntötte el, hogy melyik iskolát választja?

Aszódra kerültem középiskolába, ami jó nevű volt és közel is volt Turához. 1955-ben érettségiztem Aszódon. A szak választása pedig onnan jött, hogy szerettem a természetet. A szegedi pedagógiai főiskolát választottam először. Egy évet töltöttem el a Tisza parti városban, de ez olyan messze volt Turától a szeretett otthonomtól, hogy vágytam haza. Rendkívül nagy volt a honvágyam. Ráadásul akkoriban az utazás végtelen hosszú volt hazáig. Ezért úgy döntöttem, hogy Egerben a főiskolán folytatom a tanulmányaimat. Biológia-földrajz szakos tanárként végeztem itt 1958-ban.

Gondolom az nem volt kérdés, hogy a turai iskolában kezdjen el tanítani.

Kérdés az nem volt bennem, ebben a tekintetben, csak állás nem volt akkor éppen a turai iskolában. Rózsaszentmártonban kaptam pedagógusállást a helyi iskolában. Alბérletben laktam ott egy néminél és két évig tanítottam a helyi általános iskolában. Ez az időszak nagyon érdekes volt számomra, hiszen egy dimbes-dombos hegyvidéki bányászfaluba kerültem én a kis alföldi, kis kerttel, földdel törődő közösségből. Ez nagy élmény volt számomra. Egyszer, amikor Rózsaszentmártonban tanítottam, meglátogattam az édesapám és beült egy órára, megnézte hogyan tanítok. A szüleim fe-

lettébb büszkéek voltak rám. De, ahogyan szokták mondani, semmi sem történik véletlenül, hiszen itt ismertem meg egy fiatalembert, aki nemsokára a férjem lett. 1959-ben férjhez mentem, majd amikor 1960-ban megszületett a fiunk Nándi, akkor hazaköltöztünk, hiszen nem volt ott segítségem és már két hónapos volt a gyerekem. Édesanyám tárt karokkal várt bennünket haza. Egy évig a szüleimmel laktunk, majd a régi temető bejáratával szemben volt egy telek és ide építettük fel a családi házunkat.

Mikor térhetett vissza a katedrára Rózsaszentmártonba?

Oda nem mentem vissza, mert Turán kaptam állást az iskolában 1960-ban. A mai fiataloknak ez felettébb furcsa lehet, de akkor még nem volt gyes, ezért a fiam két hónapos sem volt, amikor vissza kellett mennem dolgozni. Az édesanyám rengeteget segített nekem, ezért költöztünk haza Turára. Pock Ali bácsi volt akkor az igazgató, aki egy régi vágású úriember volt. Mindenben segített, például olyan órarendet készített nekem, hogy legyen benne 10 óra körül lukas óra, hogy haza lehessen mennem a gyerekemet szoptatni, majd mentem vissza tanítani. Amikor megszületett a második gyermekünk, akkor a biciklin vittem a gyerekeket óvodába, elől ült az Ildikó hátul pedig a Nándi fiam. Utána pedig mentem tanítani. Fiatalon az ember nem is hiszi el, hogy mekkora nagy teherbírása van.

A turai iskolában, hogyan fogadták a pedagógusok az egykori tanítványukat?

Turai iskola kötelékébe kerültem, ahol furcsa volt, hogy az egykori tanárainak a kollégája lettem. Például Lakó babu néni és Krémer Pista bácsi sokat segített mindenben. A kastély pedig egy különleges, romantikus helyszín volt tanároknak és diákoknak egyaránt. Számos kezdő fiatal pedagógus volt akkor, például Békési Magdi, Békési Pista, Kardoss Imre, Szénási József. Az idősebb pedagógusok szeretettel fogadtak, akik az állandóságot képviselték, majd én is állandó lettem.

Következetes, kemény tanár hírében állt a diákok körében!

Én is úgy emlékszem, eleinte nagyon szigorú voltam. Aztán egyre közelebb kerültem a gyerekekhez, ahogyan időszedtem. Számos gyerek rászorult a szeretetre, mert esetleg otthon nem kaptak eleget. Sokáig voltam gyermekvédelmi felelős is. A következetesség nálam alap volt.

A szakmai szigorúság nem jelentett egyenlőséget az érzelmi szigorral. Amikor ide kerültem, rögtön kaptam egy osztályt, amelyik éppen nyolcadikos volt, így csak két évig voltam az osztályfőnökük. Ettől kezdve mindig volt osztályom. Mielőtt ideért volna az interjúkészítésre, gyorsan összeszámoltam, hátszer voltam osztályfőnök. 1986-tól igazgató-helyettes lettem. Ez volt számomra a nehezebb munka. Könnyebb és jobb volt nekem tanítani. 1971-ben átköltöztünk az új iskolába. A kastély egy romantikus hely volt, az új iskola pedig kényelmes.

A turai tanulók számos országos diákversenyt megnyertek. Mitől volt olyan a jó a turai iskola akkor?

Számos versenyen részt vettünk. A turai iskola egy rangos, jó nevű iskola volt. Mindig azon voltam, hogy egy kicsit játékosan adjam át a tananyagot azért, hogy a gyerek ne unatkozzon. Nagyon jó volt, hogy volt itt nekünk gyakorlati kertünk, ahol a gyerekek megtanulták a konyhakerti növénytermesztést is. Ezt a szakmát csak annak szabad csinálni, aki őszintén, szívből szereti a gyerekeket.

A turai diákok szorgalmasak és jó tanulók voltak. A tanári pályán követték Önt a tanítványai?

Volt, akit tanítottam és kollégák lettünk később. Például Lendvainé Terike, Molnár Zsuzsi, Lőrinc Ili, Villányiné Rózsika. Rendkívül fontos volt az, hogy a turaiak közül is felnőtt egy új pedagógus generáció, hiszen az első tanítók, az iránymutatók nem turai származásúak voltak.

A tanári karban milyen volt a hangulat anno?

Jó közösséget alakítottak ki a pedagógusok. Természetesen a legjobb viszonyban elsősorban a szaktársaimmal

voltam, Lendvainé Terikével, Cziránéval, Szungyinével. Erős szakmai stáb dolgozott akkor a suliban.

Meddig tanított a turai általános iskolában?

1992-ben mentem nyugdíjba, most 81 éves vagyok. Azt gondoltam, hogy sok segítséget kaptam az anyámtól és az én gyermekeimnek is szüksége lesz a segítségemre.

Nem hiányzott Önnek az iskola, a tanítás, a gyerekek és a kollégák?

Természetesen hiányzott. Nagyon sajnáltam, de én döntöttem úgy, hogy elmegyek nyugdíjba. Amikor eljött az a pillanat, amikor utolsó napom volt az iskolában az szívbe markoló volt. Nem tudtam köszönetet mondani a búcsúztatón, mert annyira elérékenyültem. Bögtem, mint a záporosó. Később, ahogyan az idő telt, amíg voltak ismerőseim az iskolában, néha be is néztem egy kis beszélgetésre. Tudtam, hogy minden percük ki van számolva a tanároknak, ezért nem is zavartam őket. De aztán ma már alig ismerek ott valakit.

Maradtak a nyugodt, nyugdíjas hétköznapiak?

Azt csöppet sem mondanám, hogy nyugodt nyugdíjas vagyok. Az unokák régen itt voltak nálam szinte egész nyáron. A kertben kint voltunk, rengeteget foglalkoztam velük, remélem, hogy jó emlékeik vannak ebből az időből. Sosem unatkozom, mindig kell valamit tevékenykednem, ilyen örököző vagyok. Szeretek a kertben gyomlálni, palántázni, virágokkal foglalkozni ez kikapcsol engem. Mindent elrakunk télire. Szívesen befőzők mindent, mert sajnálnám, ha tönkre menne, ami megtermett a kertben. Korán szoktam ébredni, télen is sokszor hajnali négy órakor kelek. Sokat olvasok és rejtvényt fejtek. A férjemmel vagyunk ketten. Mindennap főzők, nem okoz nehézséget ez nekem, mert szívesen teszem mindezt. Mindösszesen 60 éve élünk együtt.

A gyerekei és az unokák örökölték a természet szeretetét?

A fiam mezőgazdasági főiskolát végzett, a lányom pedig vegyész, de mindkettőbe beleoltottuk a természet szeretetét. Négy unokánk és egy dédunokánk van. Ők is természetkedvelők.

Akkor nem kérdés, hogy szeretnek itt a nagyinál lenni!

Amikor nagyobb ünnepek vannak, Húsvét, Búcsú, Karácsony akkor mindenki itt van és megy a tere-fere, evés, ivás. Ahogyan mondtam, szeretek főzni. Karácsonykor az ünnepi kacsát mindig én készítem. Ilyenkor a háttérben teszem a dolgom, nem szeretek szerepelni. A katedrán állni és gyerekek előtt beszélni nekem mindig természetes volt, ott nem volt lámpalázam.

Szeretem csendesen, felhajtás nélkül tenni a dolgomat. Sosem felejttem el, hogy honnan indultam. Amikor a nehézségek picit előtérbe kerülnek, akkor mindig eszembe jut édesanyám és édesapám, akik a kemény élethelyzetekben sem keseredtek el, hanem tették a dolgukat ugyanúgy. A szüleimtől azt tanultam, hogy a családnak mindig össze kell fogni és segíteni kell egymást. Ezt kaptam örökségül és ezt is adom tovább gyermekeim és az unokáim számára.

Szénási József

Interjú Garczik Richárd orgonaművésszel

„A művészet egy életforma”

Az orgona hangja simogatja az ember lelkét és teljesen be-kúszik a zsigerekbe. Valami földön túli, valami megfoghatatlan, valami lenyűgöző élmény. Ezt éreztem, amikor Garczik Richárdot hallottam játszani.

Zenéléssel Turán, a Tóth-Sebes Péter tanár úr által vezetett zenekutatás keretén belül kezdett megismerkedni, majd Aszódon, a Podmaniczky Művészeti iskolában tanult zongorázni, Fodor Mária tanárnőnél. Az iskolai nyári szünetekben részt vett az evangélikus egyház főtí kántorképző kurzusain, majd tizenhárom évesen az iskolai tanulmányai mellett az aszói evangélikus gyülekezet bejegyzett kántora lett.

Középiskolai tanulmányait a budapesti Bartók Béla Konzervatóriumban folytatta. Orgonatanára Elekes Zsuzsanna Liszt- és Bach-díjas orgonaművész volt, akivel a mai napig jó kapcsolatot ápol. Felsőfokú zenei tanulmányait Németországban, Würzburgban és Stuttgartban folytatta orgonaművész szakon.

Mikor és hogyan kezdődött nálad a zene iránti érdeklődés?

Már nagyon fiatal koromban elkezdtem érdeklődni a zene iránt. Kisgyerekkoromban zongorán játszottam, de az orgona felé csak később, úgy tíz-tizenegy éves koromban fordultam.

Miért pont az orgonát választottad?

Ez egy nehéz kérdés, mert nagyon szubjektív lehet ennek a megítélése is, hogy ki melyik hangszert részesíti előnyben. Számomra az orgonának a sokszínűsége, a változatosága és a lehetőségek hatalmas palettája tetszett meg. Tanulói éveid alatt ki volt az, akitől a legtöbbet tanultál, akinek a legtöbbet köszönheted?

Három embert említenék meg. Akinek a legtöbbet köszönhetem, Elekes Zsuzsa, Bach- és Liszt Ferenc-díjas orgonaművész, aki a Bartók Béla Konzervatóriumban volt orgonatanárom. Nagyon sokat köszönhetek neki, elsősorban azt, hogy hogyan néztek egy zenei alkotásra, valamint a zenemű és annak háttérének fontosságára. Tőle tanultam a legtöbbet. Mind a mai napig mellettem van, mentorem és hatalmas támaszom, a magyarországi koncertek alkalmával segít a regisztrációban és a lapozásban. A Stuttgarti Zeneakadémián Helmut Deutsch professzor úr növendéke voltam, neki is nagyon sokat köszönhetek, mert arra tanított meg, hogyan bánjak jól a zenei idővel, hogy az orgona statikus zenei jellemét meghazudtolva élő zenét hozzunk ki belőle. A harmadik személy Susanne Zargar-Swiridoff, akinél elsősorban Európán kívüli zenét és zeneszerzést tanultam. Németországban és világszerte ismert kortárs zeneszerző. Nyitott zenei gondolkodása fogott meg leginkább, új utakat nyitott meg számomra a zeneszerzésben, valamint a nyelvek szeretetét is neki köszönhetem. Ő több mint húsz nyelven beszél folyékonyan. Rendszeresen meghívást kaptam az általa szervezett igen exkluzív kerti partikra, ahol összegyűjtötte a világ érdekes zenei személyiségeit. Ezen alkalmakkal élő jazz zene szólt. Egy gyönyörű szép kertet kell elképzelni, egzotikus japán fákkal, gyönyörűen feldíszítve. A privát hangversenytermében hangversenyeket hallgattunk. Lehetőségünk volt eredeti forrásból megtapasztalni ezeket a tradicionális hangszereket és zenei hagyományokat, például afrikai törzsi zenéket. Rajtuk kívül természetesen sok más professzor is segített a tanulmányaimban, mint például Reiner Gaar orgonaművész és Alexander Schimpf zongoraművész.

Nélkülözhetetlen segítséget kaptam és kapok a családomtól, szüleimtől, húgomtól és anyai nagyszüleimtől, valamint barátaimtól.

Koncerteztél Magyarországon, Németországban, Finnországban, Szlovákiában, Romániában és Franciaországban. Mesélnél ezekről a külföldi élményekről?

Szerencsésnek mondhatom magam, hogy ilyen fiatalon ilyen sok helyen jártam. Tíz évvel ezelőtt adtam első szóló hangversenyemet, Finnországban, Mariehamnban. Mariehamn az Åland-szigetek fővárosa, Finnország egyik autonóm tartománya. Természetesen sokat játszottam Németországban, mivel hosszú évekig ott éltem. Franciaországban szerencsém volt Cavaillé-Coll több nagyszerű orgonáján is koncertezni.

Világszerte vannak híres orgonák. Van olyan közülük, amelyen mindenképpen szeretnél majd játszani?

Kifejezetten ilyen hangszert nem tudnék megemlíteni. Olyanokat tudnék mondani, amelyek közel állnak hozzám és nagyon szeretem őket. Cavaillé-Coll hangszerei például. Nagyon szeretek rajtuk játszani, mivel úgy érzem, hogy együttműködnek velem. Valamint nem is olyan rég Konstanzban hangversenyeztem, Winterhalter egyik orgonáján, ami egy új koncepciót követ a felépítésében. Nem hagyományosan felépített orgonáról van szó, hanem stílusok keveréséről. Ez az orgona is nagyon közel került hozzám, mivel útmutatást jelent arra, hogy hogyan nézhet ki az orgona építéset a jövője.

Fellépéseid közül van olyan, ami valamiért nagyon különleges helyet foglal el a szívedben?

Konstanz

Nagyon nagy szeretettel gondolok vissza az első orgona hangversenyemre, amit önállóan adtam, amint már említettem, Finnországban. Ez elsősorban azért volt nagy élmény, mert ez volt az első önálló hangversenyem. A másik helyszín, ami nagyon különleges helyet foglal el a szívemben, az a Máriaesnyői Nagyboldogasszony Bazilika, ahová minden évben visszahívnak. Ott idén ez lesz a kilencedik hangverseny. Nagyon szeretem ezt a helyet, mert gyönyörű a környezet és a közönség is nagy szeretettel fogad. 2014. év tavaszán a budapesti Szent István Bazilikában egy svájci egyetemi énekkarral közösen lépett fel az ELTE Bartók Béla Énekkara és az Egyetemi Koncertzenekar. A hangversenyen Duruflé Requiem és Kodály Missa Brevis című művei hangzottak el. Kovács László Liszt-díjas karmester felkérésének eleget téve orgonistaként működhettem közre e két darabban.

Zenei repertoárodban szerepel többek között Bach, Liszt Ferenc, Charles-Marie Widor, César Franck. Melyik klasszikus áll hozzád legközelebb?

Ez időről időre változik. Mostanában leginkább César Franck és Charles-Marie Widor darabjait játszom. Szeretem – bár ez a szeretem egy nagyon elcsépett szó – sokra értékelem a zenei intellektualitást, a zenei formákat, valamint az érzelmekkel teli zene kombinációját.

Ahogy említetted, évek óta orgonakoncertet adsz a Máriaesnyői Nagyboldogasszony Bazilikában.

A konzervatórium tanulója voltam, amikor először játszottam Máriaesnyőn, ahol már akkor is szép számú közönség fogadott. Azóta minden évben visszahívnak és ez a környék tradicionális orgonaestjévé vált. Minden év augusztus utolsó hétvégéjén kerül megrendezésre, és az ország számos pontjáról érkeznek hallgatók.

Van valamilyen speciális szokásod, babonád a koncertek előtt?

Nincs. Régen nagyon izgulós voltam, de az évek alatt szerencsére ez alább hagyott. Most már csak az egészséges izgalom van bennem a koncertek előtt. Bár a hangversenyek előtt beszélgetni nem szeretek, mert megzavar a koncentrációban.

Úgy hallottam, hogy az idei augusztus 20-i ünnepi szentmise után Turán is hallhatnak az érdeklődők. Milyen érzésekkel készülsz? Mit jelent neked a szülővárosodban játszani?

Nagyon örültem a meghívásnak, és természetesen nagy szeretettel fogadtam el azt. Nagyon örülök, hogy szülővárosomban is játszhatok, és megismerhetnek a turai lakosok is.

Hosszú távú terveid között szerepel majd a tudásod átadása a fiatalabb generáció számára, vagy esetleg vannak már tanítványaid is?

Talán később majd tovább szeretném adni a tudást. Ezt én elsősorban mesterkurzusok adása formájában tudom elképzelni.

Azt olvastam, hogy előadói tevékenységed mellett zeneszerzéssel is foglalkozol. Egy-egy alkotás komponálása előtt, alatt miből merítesz ihletet?

Ez teljesen attól függ, hogy milyen zenemű alkotásáról van szó, milyen zenei formában írom, milyen együttesre, milyen felállásra írom a darabot. Teljesen másképp ír az ember egy orgona darabot, mint egy balettet, nagyzenekarra. A legkülönbözőbb helyekről származnak a legérdekesebb, legérdekesebb zenei ihletek. Lehetnek azok egyszerű számok, vagy egy madár csiripelése is, mert ők is nagyon különleges hangközökben és dallamokban, ritmusokban énekelnek. Például a Mono című balettemhez nagyon sok ihletet merítetek a dél-amerikai, afrikai és észak-indiai ritmusokból, amiket feldolgozott, átdolgozott formában fel is használok.

Mit tanácsolsz azoknak a fiataloknak, akik az orgonista pálya felé kacsintgatnak? Milyen pozitív és milyen negatív dolgokra kell számítaniuk?

Attól is függ, hogy milyen pályát képzelnek el maguknak. Hiszen úgy, mint Németországban is, ez ketté van választva: az egyházzenei szak és az orgonaművészi szak. Én az utóbbit végeztem, így máshol van a hangsúly. Nyilvánvalóan egy egyházzenei szak többet kell foglalkozni az egyházzenevel, miközben aki orgonaművészként készül, és szóló karrierre vágyik, annak az orgonairodalom elsajátítására kell összpontosítania. Orgonaművészként sokat utazhat az ember, a világ számos pontjáról embereket és kultúrákat ismerhet meg. Németországi tartózkodásom alatt barátokat szereztem többek között Koreából, Japánból, Dél- és Észak-Amerikából, Ausztráliából, Oroszországból, Spanyolországból valamint Indiából. Aki erre a pályára készül, az tudatosan készül. A művészet egy életforma, ami sok pozitívum mellett sok lemondással is jár.

Petényi Edina

NAGYBOLDOGASSZONY BAZILIKA, MÁRIABESNYŐ

BACH - WIDOR - GUILMANT

ORGONAMŰVEI

AUGUSZTUS
24, 19:00
SZOMBAT

Garczik Richárd

2100 Gödöllő-Máriaesnyő, Kapucinusok tere I.

A belépés díjtalan.

www.richardgarczik.com
 www.facebook.com/richardgarczik

„Tura népe nagyot tettél, Múzeumot készítettél!”

A Falumúzeum és Tájház megálmodóinak egyike Szilágyi Gáborné, akinek emlékét mai napig sokan őrizzük. Munkássága több könyv elkészítésében segített, gyűjtéseiből diplomadolgozatok is készültek. Kézügyességének jegyei a múzeum minden szegletében megtalálhatók. Életéről és a Falumúzeum megalakulásáról fiát, Szilágyi Gábort kérdeztem.

Édesanyádnak most volt a születésnapja.

Igen, június elsején született 1930-ban, tehát most lenne 89 esztendő.

Mesélnél róla, hogy milyen ember volt?

Lánygyermekként keményebb, uralkodóbb típusú embernek számított. Nagyon sok saját elgondolással. Ha jól emlékszem vissza, nagyon jó tanuló volt és tanítónő szeretett volna lenni, de a családi körülmények ezt nem engedték meg. Nagyon jó emberismerő is volt már akkor is. Sok barát-nő vette körül, többek között anyósom is (özv. Tóth Lászlóné), mert egyidősek voltak. Azt gondolom, hogy nagyapámra hasonlított a habitusa, aki határozott, céltudatos ember volt. Amit meg akart valósítani, azt meg is valósította. Puhos nagyapával együtt törvénybírók voltak. Olyan emberek, akik tenni akartak Turáért és tettek is. Mama is egy ilyen típusú embernek számított. Határozott személyiség, amit ő elképzelt, azt véghez is vitte. Őt lánytestvér közül - akiből ketten kiskorukban meghaltak - ő irányított. Szerette megmondani, hogy mi hogyan történjen, és az úgy is történt általában.

Gyerekkorában is már varrogatott. Volt varrógépük, ő beszökött abba helyiségbe, ahol azt tárolták és magától babákat kezdett varrogatni. Tulajdonképpen ezzel a kézügyességével és fantáziavilágával kilógott a testvérei közül. Valószínűleg innen eredt a népművészet mesterségei iránti szenvedélye. Senki nem tudott szólni a családban például, ő volt az egyetlen, aki tudta, hogy kell megvetni a szövőszék dolgait, felhúzni, kiszámolni, minden ilyet tudott. Rettentően érdekelte a népi kultúra.

„A gondolat még 1939-ben, kisgyermekként született meg bennem, hogy milyen szép is a mi viseletünk, nádfedeles házaink azokkal a régi berendezésekkel. Mikor egy-néhány helyre bementem és láttam ott a szép vetett ágyat, szép tulipánosládát, szép búboskemencét a padkával, a sok szentképeket a falon és sorolhatnám tovább, hogy mi mindent. Bizony ennek a varázsa nagyon a hatalmába kerített már gyermekként. Szerettem az idősebb emberek beszélgetéseit, akiből sugárzott a becsület és igazmondás, no meg a

épül-szépül a Falumúzeum

szép falusi beszéd stílusa. Vissza emlékszem kislányként, mikor anyai nagybátyjaink eljöttek hozzánk beszélgetni, én a kis sámlimat letettem a szék mellé vagy mögé és szinte mondhatnám úgy ittam a szép ízes beszédet, mint nyáron a szomjas föld a csendes esőt. Talán rajtuk keresztül maradt meg bennem a régi dolgok szeretete, bizony nagyon sokat tanultam tőlük, amik még azóta is meg vannak emlékeztetben. A viseletjeinket is nagyon megfigyeltem amikor kislányként vasárnaponként a kiskertben álltam amikor a nagymiséről jöttek az asszonyok és lányok abba a szép, színes viseletbe, ami szemet gyönyörködtető volt, hiszen nem lehetett vele betelni soha.”

Hogyan jutott el a múzeum gondolatáig?

Alapjában véve már kisgyerekkorában is érdekelte a népi kultúra, de leginkább akkor kezdte el a gyűjtéseket, mikor az iskolából kimaradt. Mindenfelét összegyűjtött, tervezgetett, varrogatott. Ilon néninél (Tóth G. Mihályné Zsiga Ilon néni) kitanulta, hogy hogyan kell hímezni, trukkolni, trukkolófákat készíteni. Volt egy varrószövetkezet szerű valami, ahová folyamatosan varrták és hímezték a turai mintákat Igazán akkor szabadult ebbe az egész dologba bele, mikor a múzeum-tájház gondolata megfogalmazódott.

„Fiatall asszony koromban 1960-as években egy fehér kötényt trukkolatni mentem Tóth G. Mihálynéhez, Zsiga Ilon nénihez aki már akkor a Népművészet mestere volt és a Háziipari Szövetkezet bedolgozója is. Mivel sok volt a trukkolni valója különösen télen, megkért, hogy nem-e segítenék neki varrni. Tudta azt, hogy szeretek varrni. Így varrtunk hát közösen és trukkoltunk is mivel ennek rejtelseibe bevezetett engem. Volt is időnk munka közben sokat beszélgetni sok mindenről. Mikor az Aszódi Múzeumba Asztalos igazgató úr Turán kereste a népviseleti anyagokat a múzeum számára, Ilon néne már akkor rám bízta, hogy keressék a rokonságban nagyselyem kendőt, pruszlikot, fehérvarrott kendőt, másoktól meg ő próbált összegyűjteni. Másik héten beszélgetés közben azt mondtam Ilon nénének, hát most odaadtuk a kendőket meg másokat is, pedig mi is gondolhatnánk arra, hogy ne csak Aszódnak legyen múzeuma, hanem bizony jó volna Turának is.”

Kovács László Kossuth-díjas népművelővel és Sára Feri bácsival gondolatban ők hárman teremtték meg a Turai Múzeumot, sőt utána az alkotás is innen eredt. Egy családtalan házaspártól az akkori Tanácsra hagyott épület nagyon lerobbant volt. Rengeteg társadalmi munkával épült fel. Jöttek a népi csoportokból férfiak, mentek nádat szedni, kitakarítani, kipucolni Jóapámmal együtt. Mert ő a tervnek mindig része volt. Mindenben támogatta a Mamát. Amit ő meg tudott csinálni, azt meg is csinálta. A belső kialakításhoz a Mama elindult és gyűjtötte az anyagokat. Padlásokat végig járta azoknál, akik hozzájárultak, és kialakult egy kulturális belső képzés. A falimasinának meghagyása, újjáépítésétől kezdve a szobák kialakításán át mindent gyűjtések alapján végeztek. Sok gyűjtésben vett részt vele Tóth S. Jánosné Homoki Margit is. Járták a települést és összegyűjtötték azokat a dolgokat, amiket szívesen adtak az emberek.

1942. május 10. Kislagzi középso, bal oldalt, nyoszolyóleány

Volt amiből plusz volt, azt félre tették, volt amiből hiány volt. Alapjában véve megvolt az, hogy miket szeretnének a múzeumban kiállítani és ehhez kerestek anyagokat.

„Biciklivel jártam a falut, mint az ószeres, a biciklire rá aggatva, kötözve toltam végig a falun. Voltak akik megmosolyogtak, voltak akik megszólaltak... Hazudnék, ha itt és most csak azt írnám le, ami az egésznek csak az árnyas oldalát mutatja, hiszen volt annak napsugaras oldala is. Nekem személy szerint nagy élmény volt, amikor az idősebb emberekkel beszélgethettem, úgy a szokásokról, mind a régi életmódról, szép viseletekről, hogy azokat mikor használták és viselték.”

Mikor ők ebbe belekezdtek, a népi kultúra már ennyi-re szembetűnően hanyatlóban volt?

Már abszolút nem volt jellemző a hagyományok ápolása. Feri bácsival egy nagyon nagy összefogás kellett, hogy össze tudják gyűjteni az elméletéhez szükséges anyagot, ami egy múzeum kialakításához kellett. Sikeres volt végülis, mert minden meglett, ami szükségszerű volt, aztán a Mama még inkább hozzákezdett az alkotási folyamatokhoz. A varrószővetkezeti asszonyok közül többen bejártak a múzeumba, és tulajdonképpen eszmecsere folytattak arról, hogy mit kéne, lehetne még a múzeumban megvalósítani. Megvan az összes turai hímzéshez szükséges motívum trukkolófákon. Nemcsak trukkolt, hímzett is. A templomban az oltártakarók és lobogók, miseruhák kihímzését ő szervezte meg. Több asszonnyal együtt készítették őket, tudták, hogy ki melyik részét tudja a hímzéseknek szépen csinálni, és megbeszélték, felosztották a munkát

Neked milyen emléked van ezekről az időkről?

Tudom, hogy a Mamáék azt tervezték, hogy a kert is művelve legyen, voltak felesben kivett szőlőterületek is, így ezekben a munkákban nekem részt kellett vennem. Közösén csináltuk a dolgokat. Segíteni kellett, és amikor nekem kellett segítség, ő is segített nekem.

Mindig sokat vállalt és tisztességgel meg is csinálta. Sok embernek segített diplomamunkák megírásában is. Egy időben pedig hozzá kezdett a turai népviseletes babák viseletének megvarrásához. Az 1900-as évek elejétől kezdve körülbelül tíz éves váltásokkal - ahogy változott a világ rendje - megvarrta az összes népviseletes ruhát. Egészen a gyermekkortól, lánykoron és menyasszonykoron át a drus-

Szövőszék

bák viseletéig mindent. Sokan nem tudják, de Lukács András atya összegyűjtötte verseit is, mert azokat is írt.

Neki a Múzeum az élete volt.

„A Múzeum történetéhez tartoznak még a verseim is. Hiszen a legelső versem itt íródott és itt született meg. Amikor a Turai Újság hasábjain megköszöntem a falu lakóinak adományait és a munkáját versebe foglalva. De további verseim is itt íródtak ahol a gondolataimat összeszedve írom őket sorba, a jó Isten segítségével.”

(Részletek Szilágyi Gáborné saját kézzel írt emlékkönyvéből)

btm

Köszönet a falum népének

Tura népe nagyot tettél,
Múzeumot készítettél
Köszönet érte azoknak,
Aki ide adakoztak
A munkánkban jelen voltak.

Unokáink, szeressétek
Szívetekben őrizzétek.
Minden bajtól megvédjétek,
Ezt a nagyon szép emléket,
Mit az ősök hagytak néktek.

Őket el ne felejtsetek,
Mindig megemlegetsetek,
Míg ezen a földön éltek,
Utókornak átmentsétek
Ezt a kincset, s szép emléket.

1969-ben ballagók FIGYELEM!

Idén 50 éve,
hogy 1969-ben elballagtunk
a jó öreg kastély iskolából.
Ez alkalmából ismét évfolyam
találkozót szervezünk.

Időpont:
**2019.szeptember 8.
vasárnap**

Találkozás a kastély főbejáratánál, **dél előtt 11 órakor.**
Várunk mindenkit szeretettel!

Cserhádi István, Kajtor Péter,
Pecze Erzsébet.

Elérhetőség: 06 70 333 9661,
06 20 264 4705, 06 70 702 5834

HOSSZÚ HÉTVEGE MESEORSZÁGBAN

Zemplén - október 4-5-6.

Az illusztráció a Hotel Ezüsfenyő (Károlyi - kastély) kizárólagos szerzői tulajdona. Engedélyükkel került felhasználásra: további közösségi felületen történő megosztása, terjesztése nem engedélyezett.

A kárpáti övezet jelenlegi hazánk területére átnyúló, elbűvölően vadregényes tája

- **Boldogkő vára, Regéc, a füzéri fellegvár** (a Kárpátok leggyönyörűbb panorámájával!)
- **A Vízolyi Biblia** eredeti példánya a helyszínen
- **Kopjafás** felvidéki temető és **Árpád-kori** emlékpácolna
- **Mézopál** és aranykeresés a „Kutyaszorító” patakjában
- **Pálháza** Erdi Kisvasút Kőkapui

Háromcsillagos, kétágyas, fürdőszobás, elhelyezés,
napi háromszori étkezéssel,
750 km, klímás busszal + 2 csodás meglepetés
Max. 7 fő jelentkezését tudjuk még fogadni.
Regisztráció a jelentkezés sorrendjében!

Irányár: 55. 000 - 60. 000 Ft
(- Fakultatív programok függvényében -)

Tisztelettel várom mielőbbi, szíves megkeresésüket a szoros határidők miatt!
Részletes információ: **20 200 2411** Üdvözlettel: Kálna Tibor

REGIONÁLIS PROGRAMAJÁNLÓ

HATVAN

Július 19. 19:00-21:00 Nyáresti vándor dallamok- Máté Péter est, Hatvany Lajos Múzeum

Július 19. 20:00-22:30, **Csik zenekar koncert**, Jam Garden

Július 20. 18:00-20:00 VI Big City Round Hatvan, Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola

Július 20. 19:00-22:30 Salsa party és Barrio Latino koncert; Népkert

Július 23. 10:00- 12:00 Mese mese mátká....mesesziget kisiskolásoknak; Gyermekfoglalkoztató

Július 26. 19:00-20:30 Nyáresti Vándor Dalalmok- Pankastic koncert, Hatvany Lajos Múzeum

Július 26. 20:00-23:00 USNK, Janicsák Veca, Vastag Csaba akkustik; Jam Garden

Július 27. 20:00-23:00 Hatvani Fecó Retro Party; Jam Garden

Július 30. 10:00-12:00 Szőnyegovi; Gyermekfoglalkoztató

Augusztus 02. 19:00-21:00 Shadows koncert; Hatvany Lajos Múzeum

Augusztus 02. 20:00-22:00 **Cimbaliband és Danics Dóra koncert**; Jam Garden

Augusztus 03. 20:00-23:30 V4 Hardcore Fesztivál; Jam Garden

Augusztus 09. 19:00-21:00 Nyáresti Vándor Dallamok- Sárk Péter Trió és Falusi Mariann „Jazzkivánságműsor”; Hatvany Lajos Múzeum

Augusztus 09. 20:00-22:00 Nyughatatlan; Jam Garden

Augusztus 10. 10:00-16:00 Családi nap a Vadasparkban; Vadaspark

Augusztus 10. 19:00-23:30 Garden Disco; Jam Garden

Augusztus 16-18. XX. Európabajnoki és XXVII. Nemzetközi Roncsderby; Hatvani Strandfürdő

Augusztus 16. 16:00-17:00 Kiállítás megnyitó; Ady Endre Könyvtár

Augusztus 16. 17:00-19:00 Elfelejtett, nem felejtett őseink, Hatvani Galéria

Augusztus 17. 10:00 Hatvani városnézés, Tourinform

Augusztus 17. 17:00-tól Szabadulj a Kastélyból; Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeum

Augusztus 17-20. Hatvani Expo; Jam Garden

Augusztus 17-18. I. Hatvany Kulturzsongás Fesztivál; Hatvany Lajos Múzeum

GÖDÖLLŐ

(Jegyek kaphatók a www.muza.hu oldalon, illetve a Művészetek Háza jegypénztárában)

Július 27. 20:00 DÉS- Geszti-Békési: A dzsungel könyve- A Gödöllői Fialat Művészek Egyesületének előadása, Gödöllői Erdészeti Arborétum

Július 28. 20:00 DÉS- Geszti-Békési: A dzsungel könyve- A Gödöllői Fialat Művészek Egyesületének előadása, Gödöllői Erdészeti Arborétum

Augusztus 17. 20:30 Valahol Európában- a Gödöllői Fialat Művészek előadása; Fótér

btm

A Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár FELHÍVÁSA!

Tisztelt Látogatók! Tisztelt Olvasók!

Művelődési házi részlegünk 2019. július 25-től augusztus 24-ig felújítási munkák miatt **zárva** tart.

Könyvtári részlegünk 2019. augusztus 5-től augusztus 24-ig raktári, feldolgozó munkák és nyári szabadságok miatt **az olvasói nyitvatartását szünetelteti.**

Megértésüket köszönjük! Szeretettel várjuk Önöket egy - reményeink szerint - megszépülő környezetben!

VÁROSNAPI VERSENYFELHÍVÁSOK

SAKK HÁZIVERSENY

**2019. augusztus 19.
hétfő, 10:00**

- részletek és kategóriák
a következő számban -

Nevezni a helyszínen lehet 9:30-ig

A verseny szervezője
Tóth-Máté József, a Galgamenti
Sakkbarátok Egyesületének elnöke

VETERÁN MOTOROS FELVONULÁS SZÉPSÉG- ÉS ÜGYESSÉGI VERSENY 2019. augusztus 19., hétfő

Veterán motor kategóriában
**Pannóniától egészen a
Babettáig** várja jelentkezését
Mészáros Ferenc
Tel.: 20/931-70-94
A részvétel előzetes
regisztrációhoz kötött!

VÁROSNAPI FŐZŐVERSENY

a Fótéren - Tura Város
Önkormányzata rendezésében

**2019. augusztus 20.
kedd 13:00-17:30 óra**

Várjuk intézmények, civil szervezetek, egyesületek, baráti társaságok, minden vállalkozó kedvű csoport jelentkezését. Minden benevezett ételt zsűri értékeli. Az első helyezett ajándécsomagot, az első három helyezett díszes kupát nyer, minden nevező emléklapot kap.

Főszerepben a CSÜLÖK-ÁLMOK!
Nevezni kizárólag gulyáslevesrel, ill. annak változataival lehet, tradicionális receptek alapján vagy a szárnyaló fantázia szerint.

A zsűri elnöke: NAGY ZOLTÁN, királyi főszakács

Jelentkezni augusztus 11-ig lehet személyesen a Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtárban, vagy
Tel.: 06-28/580-581, 06-30/638-4603
E-mail: bartok.kultura@gmail.com

Tudnivalók a részvétellel kapcsolatban:

Jövedelemszerzés céljából, kereskedelmi hatósági engedélyköteles ételértékesítést folytatni nem lehet. • Az ételek kínálása eldobható műanyag táányban ill. evőeszközzel történhet • A romlandó élelmiszerek származását számlával kell igazolni, mely a helyszínen bemutatás céljából rendelkezésre kell, hogy álljon. • A főzőcsapat szakácsának ill. tálaló személyeinek érvényes egészségügyi kiskönyvvel kell rendelkeznie, melyet a helyszínen magánál kell tartania

HORGÁSZVERSENY

**2018. augusztus 19.
hétfő 07:00-tól**

A Galgamenti HE horgászversenyt rendez a Kónya-tavon, melyre a terület befogadóképessége miatt korlátozott számban várunk horgászokat. Nevezési díj: nincs.

Kategóriák: gyerek, ifi, női, felnőtt férfi.

Jelentkezni 30 fős keretlétszám erejéig lehet, melyből - a kevés horgász hely miatt - 20 fő nem Galgamenti Horgász-egyesületi tag jelentkezésére van lehetőség a Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtárban személyesen vagy telefonon, e-mailen (06-28-580-581 vagy 06-30-638-4603, e-mail: bartok.kultura@gmail.com)

A versenyen történő indulás feltételei:

- Felszerelés: A versenyen 1 db horgászbót úszós készséggel, 1 db egyágú horoggal szerelve használható (előkészítve több lehet, de a vízben egyszerre csak egy bot lehet).

- Érvényes állami horgászjegy 2019-re, Regisztrálás, horgász helyek sorsolása: 6:00-6:30 között

Versenyszabályok ismertetése: 6:30

Horgász helyek elfoglalása: 6:35-től

Etetés megkezdése: 6:55-től

Verseny kezdése: 7:00

Verseny befejezése: 11:00

Mérlegelés: 11:00-tól

Eredményhirdetés: 12:00-kor a verseny helyszínén.

Minden résztvevő emléklapot, az első három helyezett kupát és ajándékutalványt kap.

Galgamenti HE Vezetősége

KISPÁLYÁS LABDARÚGÓ TORNA

a Turai Torna Club és Tura Város Önkormányzata rendezésében

2019. augusztus 19. hétfő, 9:00 óra

A torna célja a Híresvárosi Vigadalom programsorozatának színesítése, a kispályás labdarúgás népszerűsítése, baráti körök versenyzési lehetősége

A torna helyszíne: **Tura, Sporttelep**

Nevezési határidő: 2019. augusztus 13. (hétfő)

Nevezés: bartok.kultura@gmail.com,

anyecska8@gmail.com, vagy személyesen a művelődési házban.

Játékosjogosultság, nevezési feltételek: a férfi amatőr kispályás labdarúgó tornára minden 14. életévét betöltött játékos nevezhet. A tornán mindenki saját felelősségére vehet részt. A nevezésnél kérjük megadni a csapat nevét és a játékosok névsorát. Csapatonként maximum 12 fő nevezhető.

Nevezési díj nincs. A torna napján a csapatok érkezése és a regisztráció: 8:30-ig.

A csapatok létszámától függően csoportos lebonyolítással, vagy mini-bajnokság keretében a lehető legtöbb játék- lehetőséget biztosítjuk. A torna napja előtt részletes tájékoztatót küldünk a csapatvezetőknek.

Csapatlétszám: 5 mezőnyjátékos + 1 kapus

Játékidő: 2x10 perc

Kapu mérete: 2x3 m

Talaj: kispályás, műfü

Pontozás: győzelem 3, döntetlen 1, vereség 0 pont

Helyezések eldöntése: Több pont - Pontegyenlőség esetén: 1. egymás elleni eredmény. 2. gól-különbség a csoporton belüli összes mérkőzés figyelembe vételével, 3. több rúgott gól. -Hétméteresek döntenek

A nap folyamán 7 méteres rúgó versenyt is rendezünk nem csak a résztvevő csapatok, hanem a közönség számára is nyitott nevezéssel!

Díjazás: az első három helyezett csapat és a 7 méteres rúgó verseny győztese oklevelet, kupát kap és meglepetés ajándékban is részesül!

Játékeztetői rendelkezések:

- szóbeli figyelmeztetés, - sárga lap, - 2 perces figyelmeztetés, - végleges kiállítás (a véglegesen kiállított játékos he-lyére nem állhat be senki. A kiállított játékos automatikusan nem játszik a következő mérkőzésen.

Egyéb:

- Egy játékos csak egy csapatban szerepelhet -A csapatok egységes szere- lésben léphetnek pályára - Óvás a mérkőzés alatt vagy annak befejezése után legfeljebb 5 percig jelenthető be - A szervezők által ismertetett és kiírt szabályokat a csapatok és azok vezetői tudomásul veszik - Minden játékos és csapatvezető a FAIR PLAY tisztaságával, szellemével és annak szabá- lyaival lép pályára - Legkésőbb az első mérkőzés előtt le kell adni a kitöltött nevezési lapot, aláírva. Torna közben további játékos nem nevezhető.

Paleo kenyér

Hozzávalók (kb. 70 dkg-hoz): 2 evőkanál útifűmaghéj, 1 evőkanál chia mag, 12 dkg szezámag-liszt, 9 dkg tökmagliszt, 1 teáskanál só, bors, 1 kávéskanál nyilgyökérliszt, (elhagyható), 1 csapott kávéskanál szóda bikarbóna, néhány csepp citromlé (vagy almaecet), magok ízlés szerinti mennyiségben (pl. tökmag, szezámag, lenmag, dió), 4 tojás, 4 evőkanál (kb. 1 dl) kókuszkrém (pl. Cocomas) + magok a tetejére téglalap alakú sütőforma (az enyém méretei: 30,5x11,5x6,8 cm)

Elkészítés:

A sütőt bekapcsoltam 230 fokra és légkeveréses funkcióra. A szilárdságért felelős útifűmaghéjat és a chia magot egy táliba szórtam, majd 2 dl vízzel felengedve félre tettem (kb. 10-15 percig szívták magukba a nedvességet). Keverőtálba mértem a kétféle lisztet, melyeket összekevertem. Hozzáadtam a sót, egy nagy csipet borsot, a nyilgyökérport, a szóda bikarbónát, amire rácsépegtettem egy félbevágott biocitrom néhány csepp levét, ez rögtön el is kezdett sisteregni. Kb. 1-1 teáskanál tökmagot, szezámagot és lenmagpelyhet szórtam a tésztaalapanyagba, amivel ismét összekevertem. Ráütöttem a 4 tojást és a hozzáadott kókuszkrémmel fellazítottam az állagát, végül a félre tett „zselét” is beleforgattam.

Kibéleltem a formámat sütőpapírral (a képen látható módon). A masszát elegyengettem benne, megszórtam tök- és len- és szezámaggal, 3 kis vágást húztam bele keresztben, egy picit átlósan, majd (fedetlenül) a sütőbe toltam, aminek a hőjét rögtön 220 fokra mérsékeltem. Így sütöttem 40 percig, majd 180 fokra visszavéve a hőmérsékletet további 20 percig. A sütőből kihúzára a sütőpapír túllógó végénél megfogva kiemeltem a formából, majd már papír nélkül rácsra tettem hűlni. (Ha a sütőpapírral felemeléskor azt észlelnéd, hogy nincs tartása, feltétlenül tedd vissza sülni, mert akkor nálad nem volt még elég az idő!)

Az eredmény egy „saftosabb” kenyér. Íze a rozsos-magvas tönkölyéhez hasonlít, de annál fűszeresebb – és nem utolsósorban (még) egészségesebb. Tegyük rá a megszokott feltétünket szendvicsként (én ezúttal kacsa zsírral kentem), együnk hozzá friss zöldséget (lilahagymát, zellerszárat, paradicsomot, uborkát, stb.), vagy falatozzuk a rántottánk, saftosabb ételeink mellé!

Fontos, hogy a paleo kenyérkének a tojás miatt hűtőben tárolandó!

Jó étvágyat hozzá!

GASZTRO-PERCEK

Akik ilyen-olyan oknál fogva régóta kerülnek egy-egy alapanyagot, jól tudják, hogy az az ideális, ha olyan ételeket választunk, amik eredetileg sem tartalmazzák az elkerülni javasolt-vágyott összetevőt. Így egyáltalán nem kell a helyettesítésükön gondolkodni. Miután elérkezett az igazi dinnyeszezon, 2 egyszerű és laktató, egészséges, egyúttal glutén- és tejmentes sárgadinnyés reggelinek való ajánlok. Azonban ha mégis vágyunk a szokásos kenyér élményére – amit akár szendvicsnek, akár a villásreggeli részeként fogyasztanánk –, bátran elkészíthető az alábbi paleo kenyér, ami szintén fogyasztható a fenti diétát követőknek, mert értékes magok, és azok lisztjei alkotják.

Ma már Turán sem kihívás a különböző mentes étkezés kellékeit beszerezni, de egy bioboltban, vagy a nagyobb bevásárlóközpontok megfelelő részlegein a különlegesebbek is megtalálhatók.

Tetőzi Éva

Frissítő dinnye-tál prosciutto-val, vagy füstölt lazaccal

Bármelyik mellett döntünk, mindkettő megállja a helyét reggeliként, tízóraiaként akár önmagában, de különleges ebéd-, vagy vacsora-kísérőként is, és még előétel is lehet.

Hozzávalók (2 személyre):

1 nagyobb, vagy 2 db – és akkor már különböző fajtájú – kisebb sárgadinnye, 10-15 dkg szelet lehetet-vékony sonka (parasztszónka, prosciutto, serrano, pármái, feketeerdei, stb.), vagy - a másik verzióhoz - füstölt lazac (ez utóbbiból az ALDI-ban találtam elérhető áron nagyon finomat)

A dresszingshez: 10-12 db nagyobb bazsalikom levél, só, olívaolaj, citromlé vagy: 1 marék borsmustárlevél (rukkola), néhány szem olíva bogyó

Elkészítés:

A sárgadinnyéket felhasználás előtt érdemes jól lehűteni. Fontos, hogy megmossuk őket, mielőtt félbevágjuk. Eltávolítjuk a magokat, majd kanállal, vagy karalábévájával falatnyi darabokat, gömböket hasítunk. Az egyik változatnál a dinnyéket egy tányérra halmoztam, melyeket gusztusosan körítettem a sonkaszeletekkel. A másiknál a dinnyék épen maradt héját kibéleltem a lazacszeletekkel, hogy a karimán túllógjanak, rukkola levelekkel szórtam és visszapakoltam a dinnyegömböket.

A dresszingshez mozsárba tettem a leöblített bazsalikom-leveleket egy csipet sóval összetörtem, kevés olívaolajat és citromlevet lötytyintettem hozzá. Ezzel varázsoltam különlegessé a dinnyés-sonkás tálunkat, míg máskor olíva bogyóval finomítottam tovább.

Váljanak minden fogyasztónak az egészségére!

Kérdéseidet, a receptjeim nyomán elkészített ételeid fényképét, vagy véleményedet, saját praktikáidat – akár a Turai Hírlapban hónapról hónapra felmerülő témákban – szívesen veszem a www.facebook.com/VivicaReceptBlogja/ közösségi oldalamon, vagy a vivicareceptblogja@gmail.com e-mail címen.

A nyár meteorológiai veszélyeiről - hőség

Magyarországon a meteorológiai nyár június 1-jétől augusztus 31-ig tart, míg az úgynevezett csillagászati nyár a nyári napfordulótól egészen az őszi napéjegyenlőségig, tehát szeptember 23-ig.

Tavasszal és nyáron többen dolgozunk vagy pihe-nünk a szabadban. A hosszabb és melegebb nappalok sokunk számára a szabadságot, a felhőtlen szórakozást jelentik. Ehhez viszont tudnunk kell azt is, hogy nyáron gyakran fordulhat elő heves zivatar, viharos szél, felhőszakadás vagy éppen jégeső, máskor pedig rendkívüli hőhullámok tehetik próbára tűrőképességünket.

A nyári időszak veszélyes időjárás helyzeteiről mindig időben értesülhetnek a televíziók és a rádiók hírműsoraiból, valamint az internetes hírforrásokból, köztük az Országos Meteorológiai Szolgálat weblapjáról a **veszelyjelzes.met.hu** címen. Amennyiben a nyári időszak veszélyes időjárás jelenségeinek hatásai azt szükségessé teszik, a katasztrófavédelem közérdekű közleményt tesz közzé a médiában.

Klimaváltozás - különös tekintettel a hőhullámokra - okozta káros egészségi hatások és megelőzésének lehetőségei

A '90-es évek elején még kevésbé volt a figyelem előterében a klímaváltozás egészségkárosító hatása, azonban az 1990-es évek vége felé ez a trend megváltozott. A globális klímaváltozás a XXI. század egyik legfontosabb környezeti problémája. A föld felszínének átlaghőmérséklete az utóbbi 25 évben 0,4°C-kal emelkedett. A klímaváltozás több oldalról veszélyezteti az emberi egészséget: károsítja a környezetet, a gazdaságot és a társadalmat. A klímaváltozás ezen hatásokon túl befolyásolja az élelmiszer biztonságot, növeli az extrém időjárás helyzetek, pl. a hőhullámok gyakoriságát. Hőhullámról abban az esetben beszélünk, amikor 3 egymást követő napon a napi átlaghőmérséklet 26,6°C felett alakul.

Bárminek okozhat egészségi panaszokat, kellemetlen tüneteket, rosszullétet a kánikula, de vannak különösen veszélyeztetett csoportok. Ilyenek például a csecsemők és a fiatal kisgyermek, 65 évnél idősebbek, fogyatékosok, szívbetegségekben és magas vérnyomásban szenvedők és a fiatalok.

Hőhullám okozta káros egészségi hatások, megbetegedések: bőrkütiés, fáradtság, görcs, hirtelen ájulás, kimerülés, stroke. A legtöbb, hőséggel összefüggő betegségek (kivéve a bőrkütiés és a görcs) a lényegi következményei annak, hogy különböző súlyú elégtelenségek következnek be a hőszabályozó rendszerben. Ráadásul, számos más ún. predisponáló tényező felgyorsíthatja a magas testhőmérséklet kialakulását. Predisponáló tényezők: kor, akklimatizálódás hiánya, dehidratáció (csökkentett tápanyag és folyadékbevitel, vizelethajtó tabletták, alkoholfogyasztás), gyógyszeresedés, mozgáshiány, túlsúly, fáradtság, alváshiány, hosszú, magas intenzitású edzés, védőruha.

Megelőzési lehetőségei célcsoportonként

MIT IGYUNK? Víz, ásványvíz, tea, szénsavmentes üdítők, paradicsomlé, aludttej, kefir, joghurt, levesek

MIT NE IGYUNK? Kávé, alkohol tartalmú italok, magas koffein és cukortartalmú szénsavas üdítők.

Csecsemők és fiatal kisgyermek

Akinek van elektromos ventilátora, használja a nagy melegben! Lehetőleg éjjel szellőztessen!

Széles karimájú kalappal, napszemüveggel és naptejjel védje magát és gyermekét!

Csecsemőket, kisgyermeket árnyékban levegőztessünk!

Ne sétáltassunk a hőségben kisbabát!

Sose hagyjunk gyermekeket, állatokat (kutyát) zárt, szellőzés nélküli parkoló autókban!

A babák különösen sok folyadékot igényelnek a szoptatáson kívül is, mindig kínáljuk őket tiszta vízzel, vagy pici sót is tartalmazó, citromos teával a szoptatás után!

65 évnél idősebbek, fogyatékosok, szívbetegségekben és magas vérnyomásban szenvedők

Azok, akik szívgyógyszert szednek, a vízhajtás mellett is fogyasszanak elegendő mennyiségű folyadékot, azaz a szokásosnál egy literrel többet a forró napokon!

A 65 évnél idősebbek, különösen a szívbetegségekben és magas vérnyomás betegségben szenvedők a melegben fokozódó panaszokkal azonnal forduljanak orvoshoz!

Nagy melegben zuhanyozzon langyos vagy hideg vízzel akár többször is!

Ha van elektromos ventilátora, használja a nagy melegben!

Kánikulai napokon a különösen meleg dél körüli, kora délutáni órákat töltsé otthon, besötétített szobában, viszonylag hűvösen!

Forró nyári napokon ne a legmelegebb órákra időzítse a piaci bevásárlást!

Fiatalok

Ha kánikulában a szabadban sportolsz, gyakran hűtsd magad és fogyassz legalább 4 liter folyadékot! Fontos a só pótlása is!

Széles karimájú kalappal, napszemüveggel védj magad a napégető erejétől!

Könnyű, világos színű, bő szabású, pamut alapanyagú ruhát hordj forró napokon!

Bőrtípusodnak megfelelő fényvédő krémmel naponta többször kend be bőrrödet! Ha nagyon világos a bőröd, kék a szemed, használj 10 feletti napvédő faktoros naptejet!

Nagy melegben zuhanyozz langyos vagy hideg vízzel akár többször is!

Tölts 1-2 órát légkondicionált helyiségben!

T.A. (forrás: katasztrófavédelem.hu)

Pénztárcabarát praktikák

Műanyagmentes július

Idén nyolcadik éve rendezik meg a Plastic Free July (Műanyagmentes Július) kezdeményezést. Az Ausztriából induló programban 2018-ra 170 országból 120 millió ember csatlakozott világszerte. Bár a hónap már javában zajlik, ettől függetlenül bárki bármikor belekezdhet - nem csak egy hónapra - háztartásának műanyagmentesítéséhez. Saját magamat is még csak kezdő szintre sorolom, de a kis eredmény is eredmény. Miért is jó ez nekünk? Azon felül, hogy a környezetünket óvjuk, a pénztárcánkat is! Találtam egy táblázatot is, mely segítségünkre lehet a kezdetekben:

-btm-

9 tipp, hogyan csökkentsd a műanyag hulladékok mennyiségét

- Vigyél magaddal bevásárlószatyrot
- Használd újratölthető vizespalackot
- Vidd magaddal a saját bögréd
- Csomagold az ebéded újrahasználatos tárolóba
- Mondj nemet az eldobható eszközökre
- Hagyd el a műanyag szatyrok használatát
- Kerüld a gyorséttermeket
- Üvegedényben tárolj a maradékot
- Oszd meg ezeket a tippeket a barátaiddal

LESS PLASTIC.

Hulladékmentes.hu

WWW.LESSPLASTIC.CO.UK

Fájdalommal búcsúzunk Petrovicsné Márta néni tanítónőtől.

Petrovics Sándorné Domonkos Márta 1946-2019

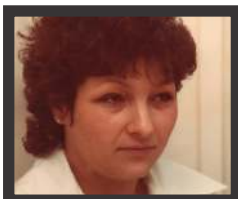
A Felvidéki Péder faluból, akkor alig 400 lelket számláló településről 19 évesen első alkalommal vezette a sors - Miska bácsi levele - Turára, majd 1969-ben az itt megtalált szerelemnek köszönhetően végleg letelepedett. 1970-ben megszületett fia, Sándor.

1974-ben kezdte pedagógus pályafutását. Harmincegy évig tanított az Iskola utcában, a Park utcában és a Tabánban, ebből kilenc és fél évig igazgató helyettes volt. 2005-ben nyugdíjba vonult. Példamutató értékrendje és pedagógus munkássága által turai fiatalok generációi léptek a sikeres felnőtté válás útjára.

Búcsúznak tőle fia, unokája és családja, nővére, volt menyje és rokonai.

Édesanyja, gyermekei és családtagjai ezúton is őszinte köszönetüket fejezik ki mindazoknak, akik szeretett családtagjukat, **Bereczki Jánost** elkísérték utolsó földi útjára, a temetésen részt vettek, velük együtt éreztek és osztoztak a fájdalmukban.

Búcsúzunk háziorvosunktól, Borsós Dr. Vészi Zsuzsannától

Borsós Dr. Vészi Zsuzsanna 1949-2019

1949. szeptember 12-én született Budapesten Vészi Tibor és Temesi Etelka egyetlen gyermekeként. 16 éves koráig a nagyszüleinél nevelkedett, majd szüleiével Óbudán folytatta életét. 1974-ben végzett a Semmelweis Egyetem általános orvosi karán, majd üzemorvosi szakvizsgát szerzett. Dolgozott a telefongyárban, a Danubiában, az Uzsoki kórházban is. Az üzemorvosi munka mellett a kórházban háziorvosi ügyeletet is vállalt. 1970-ben házasodott össze Horváth Lajossal. 16 évig éltek együtt Budapesten, 3 gyermekük született: Dorottya, Attila és Éva. Ezekről az időkről idősebbik lánya, Dóri így emlékszik:

„Apuval szerettek együtt finomakat főzni, sokat kirándultunk és közben rengeteget énekelünk. Egész Magyarországot bejártuk, sokat mentünk a telkünkre és Balatonra is. Nagyon büszkéek voltunk anyura! Mindig eljött a vándortáborba és így ő lett a tábori orvos. Sokat tanultam tőle és mindig azt láttam, hogy türelmes és figyelmes volt a betegekkel. Nagyon boldog voltam a testvéreim születésekor. Felnőtt életemben is támogatott, sokat voltunk együtt és rengeteget beszélgettünk.”

1987-ben érkezett Turára háziorvosi praxisba a Szent István úti II. számú körzeti rendelőbe. Tudatosan készült a házi orvoslásra, a kórházi ügyeleti időszakban rengeteg tapasztalatot, gyakorlatot szerzett. A kezdetekkor nem volt könnyű egyedül, ügyeletet volt gyakorlatilag éjjelnappal, mégis nagyon szerette. 1989-ben újra házasodott és Borsós Lajostól megszületett legkisebb gyermeke, Lajos. Nagyon fontos volt számára a munkája. Szeretett tanulni, jártas volt a természetgyógyászatban is. A gyógyítást és az embert egységében szemlélte, mindig okokat keresett, nem csak tüneteket kezelte. Ezen okból végezte el a kineziológus képzést, az agykontrollt, a reikit és homeopátia szakorvoslást.

1994-1998-ig volt a Képviselő-testület tagja, és az Egészségügyi és Szociális Bizottság elnöke. Részt vett az ügyelet több településre való kiépítésében és az összevont ügyelet vezetője lett. Ebben az időszakban került sor a Petőfi téri Orvosi Rendelő épületének átalakítására, ahol a fogorvosi részleg mellett helyet kapott az I-es és II-es háziorvosi körzet, valamint a Galgahévíz, Hévízgyörk és Tura összefogásával létrejött Központi Orvosi Ügyelet is. Turán

33 évig dolgozott háziorvosként. Mindig tisztelettel beszélt kollégáiról, mind a nővérekről, mind az orvosokról.

Hivatása mellett volt egy művészi oldala is. Sokat festett, olaj és akvarell festményeket. Műveiből 2001-ben a turai Bartók Béla Művelődési Házban kiállítást rendeztek. Nagyon szerette lefesteni a természetet, fákat, vizeket és az egyedi pillanatokat.

Legkisebb gyermeke így emlékszik:

„Mindig a munkájának élt. Az emberek gyógyítása volt a hivatása. Rengeteg betegnek tudott élete során segíteni a gyógyulásban. Sajnos saját gyógyulását mar nem bírta teljes mértékben megvalósítani. Hosszú küzdelem volt a betegséggel szemben, de élettársa, Borsós Lajos pár hónappal ezelőtti elvesztése sajnos annyira meggyengítette lelkileg-testileg, hogy a betegség felerősödött, majd végül legyőzte. Viszont ez nem igazi győzelem, mert Zsuzsanna hitt a túlvilágban, hitt az élet utáni létben és most újra együtt lehet párjával a mennyországban. Nem csak munkájában, magánéletében is legfőbb célja a segítségnyújtás volt. Családján, amikor tudott segíteni, gyerekeit, unokáit, amíg élt támogatta, terelte a helyes irányba.”

2018-ban kezdte felütni fejét betegsége, melyet igazából csak 2019-ben sikerült valamelyest diagnosztizálni. Sajnos így a kezelése már nem ígért teljes gyógyulást, de az utolsó percig küzdött és nem adta fel a reményt. Végül május 10-én szűnt meg a szíve dobogni, nagy úrt hagyva maga után.

„Az élet, a nehézségek sokszor elragadtak egymás mellől, de te sosem adtad fel. Képes voltál mindig megújulni, újult erővel újra és újra küzdeni, és közben élvezni az életet. Kedvességet osztani, gyógyítani a nehézségek közben is. Remélem sikerül legalább részben tovább vinnem a szellemiségedet.” (Attila fia)

Búcsúznak gyermekeid: Dorottya, Attila, Éva és Lajos, unokáid: Lilla és férje Kristóf, Emma, Milcsi, Lotti, Hunor és Édua, menyeid: Szilvi és Lilla, vejed András és unokatestvéred: Jutka. Búcsúznak közvetlen munkatársaid: Erzsike, Magdi, Erika és a többi kollégád és barátod is.

„Most el kell hogy köszönjünk,
De míg élünk nem felejtünk.”

Tóth Anita

Az önkéntesek az UEFA EURO2020 kulcsfontosságú és nélkülözhetetlen szereplői

Minden évben több tízezer önkéntes segíti önzetlenül a világ kisebb-nagyobb sporteseményeit. A városi sportnaptól kezdve a kontinens- és világbajnokságokon keresztül az olimpiáig számtalan elkötelezett, mégis „láthatatlan” ember dolgozik a lebonyolítás sikeréért. Nincsenek szem előtt, nem tőlük hangos a média, és túlzás lenne azt állítani, hogy a jó fizetés hajtja őket, mégis rendületlenül teszik a dolgukat.

Önkéntesek nélkül nem valósulhatna meg a budapesti 2020-as Labdarúgó Európa-bajnokság sem. A kiválasztott önkéntesek a rendezés és szervezés teljes folyamatába bepillantást nyernek, hiszen a legkülönbözőbb feladatkörökben segítik a szervező csapat munkáját: többek között ilyen a jogvédelem, ceremónia, transzport, média, versenyrendezés, és nézői szolgáltatások is.

A budapesti 2020-as Labdarúgó Európa-bajnokság sikeres lebonyolításához közel 1000 kiválasztott önkéntesre van szükség, melyet ideális esetben 2500-3000 jelentkező közül, személyes interjúk során válogat ki az EURO2020 önkéntes menedzsment csapata.

A kiválasztottak lehetőséget kapnak arra, hogy a 2020-as UEFA Európa-bajnokságon szert tegyenek kiemelkedő rendezvényszervezési és irányítási tapasztalatokra. Az önkéntesek a beosztásuknak megfelelő akkreditációt, teljes Adidas egyenruhát (cipővel) és étkezést, valamint ingyenes helyi tömegközlekedési lehetőséget kapnak, az esemény végén pedig záróbilit rendezünk számukra, ahol oklevéllel és további ajándékokkal lepjük meg őket. Mindent összevéve életre szóló élménnyel gazdagodhatnak.

Közös érdekünk, hogy minél több és jobb önkéntes segítse a szervezők munkáját, mely reményeink szerint a nemzeti csapat sikeréhez is hozzájárul majd. Csapatunkat igyekeztünk a legkülönbözőbb emberekből összerakni, ezzel is támogatva az UEFA azon törekvéseit, hogy széleskörben terjessze és szeretesse meg az önkéntességet Európa szerte. A labdarúgásból érkező önkéntesek mellett számos érdekes és színes egyéniséggel gazdagítottuk sorainkat: hosszútávú önkénteseink közt megtalálható volt válogatott kajakozó, gazdasági informatikus, sportegyesületi elnök, kickbox világbajnoki bronzérmes, sportjogász, valamint egy svéd és egy olasz fiatalember is. További izgalmas és kedves emberek jelentkezését várjuk, hogy együtt vigyük sikerre a budapesti 2020-as Labdarúgó Európa-bajnokságot.

Az érdeklődők és jelentkezni vágyók mindent megtudhatnak az euro2020.mlsz.hu/onkentes, a <https://euro2020.mlsz.hu/feladatkor>, valamint a <https://euro2020.mlsz.hu/gyik> weboldalakon, aki pedig itt sem találja meg, amit keres, bátran lépjen kapcsolatba az önkéntes menedzsment csapattal a bud.volunteer@euro2020.com email címen.

Köszönettel:

Volunteer Management Team
EURO2020 Budapest LOS
Magyar Labdarúgó Szövetség
H-1112 Budapest, Kána út 2./D.
Telefon: +36 30 902 9490

Gyorsabb felépülés a sport- és baleseti sérülésekből

A sportsérülés minden sportoló, a baleseti sérülés pedig minden dolgozó ember egyik réme. A sérülések leggyakoribb fajtái a zúzódás, rándulás, izom és ínszalag sérülések (mint húzódások, szakadások), csonttörés, csontficam, bőrhorzsolás, seb keletkezése a test felületen, melyeknek tünetei lehetnek a csont látható törése és ficama, duzzanat a testen, ízületi fájdalom, az ízület korlátozott mozgathatósága, a végtag szélsőséges gyengülése, hirtelen fellépő fájdalom, stb. A közös általában ezekben a sérülésekben az, hogy az érintett területen a szövet folytonossága megszakad, ezáltal sérül a mikrokeringés és is gyulladások, duzzanatok, vérömlenyek keletkeznek.

A legérzékenyebbek az ízületek.

Az egyik legnehezebben kezelhető és gyógyuló testrész az ízület (térd, boka, váll, csukló, stb.). Ezekre fokozottan kell figyelni, mert sérülésük után a rehabilitáció hosszú időt vehet igénybe, és nem is mindig sikerül teljesen.

Gyógyítás és rehabilitáció

Ha már megtörtént a baj akkor az **orvosi ellátás mellett** érdemes kiegészítő kezelést is igénybe venni annak érdekében, hogy rövidebb ideig legyenek fájdalmad és gyorsabban visszatérjen életed a rendes kerékvágásba.

Fizikai érterápiával (a szövetek sérülése miatt zavart, sérült mikrokeringés helyreállításával) akár **30%-al** is felgyorsulhat a gyógyulási- illetve rehabilitációs idő. Ha egyáltalán nem mindegy, hogy mikorra épülsz fel a sérülésből, balesetből, akkor feltétlenül vedd igénybe ezt az általunk (is) kínált szolgáltatást (BEMER terápia) a gyorsabb eredmény elérése érdekében. Pl. a kezelés a gipszelt testrésze, a gipszen keresztül is ugyanolyan eredményesen hat.

Ráadásul a kezelést nem csak a sérülések után lehet és érdemes igénybe venni, hiszen nagyon hatékonyan működik:

a sérülések megelőzésében, az újra sérülések kockázatának csökkentésében, a vitaminok, ásványi anyagok, nyomelemek jobb bio hasznosulásában, a salakanyag fokozott kiürítésében, a máj és vese funkciók javulásában.

A kezelésnek semmilyen káros mellékhatása nincs és minden életkorban igénybe vehető. Sőt a kezelése hatására **jó eséllyel** nő a teherviselő-, teljesítő- és koncentrációs képesség, az immunrendszered erősödik, a legtöbb betegség esetén gyorsabb lesz a gyógyulásod, mélyebb, pihentetőbb lesz az alvásod, jobbkedvű és türelmesebb leszel vagyis javul az életminőség.

Bejelentkezés, időpont egyeztetés miatt vagy ha csak kérdésed van, akkor hívj a **06-703112289-es** telefonszámon (Tóth M. Imre).

Zöldkagylóval a mozgásszervi betegségek ellen

7.500 Ft

A **zöldkagyló** akkor keltette fel a kutatók figyelmét, mikor az új-zélandi őslakosok életkörülményeit vizsgálták. Kiderült, hogy a **tengerparton** élő emberek körében ismeretlen a **reuma**, ráadásul egészen magas kort értek meg úgy, hogy ízületeik mindvégig rugalmasak maradtak, szemben a szárazföld belsejében élő lakossággal. Az ok egyértelmű volt: a bőséges **kagyló fogyasztás**.

A **zöldkagyló glükózaminban** gazdag élelmiszer, amit a "kagylók királynője"-ként is emlegetnek. Kutatások bebizonyították, hogy az új-zélandi zöldkagyló szokatlanul nagy arányban, több mint 13%-ban tartalmaz **glükózaminglikánt**, amely kenőanyag, ezért az ízületek működéséhez elengedhetetlen.

Mindemellett a **zöldkagylóban** vitaminok, ásványi anyagok és nyomelemek támogatják meg gyógyító hatását, valamint rendkívül gazdag **Omega-3** zsírsavakban is.

A **mozgásszervi betegségek** megelőzésében és terápiajában a **zöldkagylókészítmény** az egyik legfontosabb természetes eredetű és nagy hatékonysággal bíró tápanyag, amely mellékhatásoktól mentesen pozitív hatást fejt ki az időskori kopásra, a teniszkönyökre, a gyulladásos ízületekre, a **reumatikus panaszokra**, a sportsérülésekre, valamint a műtétek utáni szövet visszaállításra is.

Seatone Sport Restart

A **Seatone Sport Restart** kapszulával az izmok, inak és ízületek fizikai sérülésekből történő felépülési ideje nagymértékben felgyorsul. A **sérült ízületek** hamarabb válnak újra terhelhetőkké, miközben a kiújulásnak a valószínűsége is kisebb lesz. A **Seatone Sport Restart** a kötő- és támasztó szövetek mindegyik összetevőjére pozitívan hat. Valamilyen sportsérülés vagy

fizikai munka miatt bekövetkező sérülés után az anatómiai állapot gyorsabban áll helyre a szövetekben (pl. műtétek után is), amennyiben az "építkezéshez" szükséges tápanyagokat a szervezet megfelelő mennyiségben biztosítja.

Seatone Sport Endurance

A **Seatone Sport Endurance** kapszula a kagyló kivonat mellett tartalmaz még **kreatint** és **spirulina** algát. A **Spirulina mikro alga** a savasodás mértékét csökkenti le, a széndioxid gyorsabb felszabadításával, így használója lassabban fárad. A **Sport Endurance** -ban a **kreatin** az izmok jobb energia ellátását szolgálja. A **Sport Endurance** a sportolók, managerek, idősebb emberek állóképességének, teljesítményének fokozására kiválóan alkalmas.

Sani-Prevent Csontpor

A **Sani-Prevent Csontpor** Új-Zélandon tenyésztett szarvasmarha csontpor, mely Európában egyedülálló termékként, beépülésre kész kalcium hidroxapatitot tartalmaz. Az optimális **csontképzéshez** a kalcium mellett számos más szerves és szervetlen anyagok is kellenek. A **Sani-Prevent csontpor** komplett csontporként mindezeket tartalmazza, így garantálja az összes csontalkotót a szervezet számára. A szervezet pedig eldönti, hogy miből, mikor és mennyit épít be az éppen aktuális szükségletnek megfelelően. Csontsérülések, csonttritkulás megelőzésére, csontsérülés (és csontvesztés) gyorsabb gyógyulására kiválóan alkalmazható.

Az itt ajánlott termékek mindegyike természetes alapú, ezért alkalmazásuk veszélytelen. Semmilyen mellék- vagy kölcsönhatás nem ismeretes. Előállításuk a legszigorúbb nemzetközi gyógyszer szabványok előírásainak betartásával történik.

7.500 Ft

6.700 Ft

Ezen étrendkiegészítő termékek megrendelhetők, megvásárolhatók:
SPORTLAND üzlet 2194 Tura, Bartók tér 4. tel: 06-28-467-881, 06-70-3112289

CASANET
WORK
INGATLANSZÖVEG

Régi értékek új néven

ELADÓ/KIADÓ CSALÁDI HÁZAKAT KERESÜNK A GALGA-MENTÉN!

A helyszíni értébecslés díjmentes.

Kollégáink helyismerettel,
szakmai tapasztalattal rendelkeznek!

☎ 06-20/509-2022
📍 CASANETWORK Ingatlaniroda
Gödöllő Petőfi tér 12.
💻 www.casanetwork.hu
godollo@casanetwork.hu

„JOMAFÁ” TŰZIFA KÍNÁLAT!

kiváló minőségű **száraz bükk és tölgy**
TŰZIFA kis- és nagytételben **ELADÓ!**

1 méteres hosszban, 12-28 cm
vastag, részben hasított

32.000,- Ft/m³

részben hasított, 25-33-50 cm

34.000,- Ft/m³

kályha és kandalló kész tűzifa
minden méretben egy áron

35.000,- Ft/m³

Kapható továbbá:

1 RAM-os Kalodában kályhakész tűzifa
1x1x1,8-as Kalodában 1,1 m³ tűzifa
RUF fa brikett kemény bükkfából
Pini Kay fa brikett kemény bükkfából
Zsákos kályha kész tűzifa
Gyújtós

29.000,- Ft

38.000,- Ft

70.000,- Ft /raklap

72.000,- Ft /raklap

750,- Ft /zsák

500,- Ft /zsák

♥♥♥ Törzsvásárlóinkat
tavaszi kedvezménnyel várjuk!
Nagy tételben történő vásárlás esetén
kérje egyedi ajánlatunkat. ♥♥♥

**Most érdemes beszerezni
a jó minőségű téli tüzelőt!**

Teljes körű, bővebb felvilágosítást
kérjen az alábbi telefonszámokon:

06 70 260 6015

06 70 770 1383

JOMA-FAKER Kft.

2194 Tura, Kossuth L. u. 52.

NEKTEK OLCSÓBB!

TV. Internet. Telefon.

TURÁN
HAVONTA CSAK
4899
FT/HÓTÓL

AZ ELSŐ
2 HÓNAPBAN
0 FT-ÉRT

Megrendelés és további információ:
Horváth Krisztina +36 30 449 9959
tel.: 1221, www.upc.hu/fejlesztunk

Élmény minden
pillanat

upc

Az ajánlat 2019. június 4-től visszavonásig érvényes új csomagra történő előfizetés esetén, 12 havi elkötelezettség mellett, ePackkel. Az ePack-kedvezmény 600 Ft kedvezményt jelent az internetszolgáltatást tartalmazó csomagok havi díjából, az ePack-kedvezmény igénybevételi feltételei elérhetőek a www.upc.hu/epack oldalon. A tájékoztatás nem teljes körű, további részletek és az ajánlat igénybevételi feltételei elérhetőek a UPC Shopokban és a 1221-es telefonszámon.

TÖRD A FEJED! ÉVFORDULÓK

1	2	3	4	5	6
7				8	
9					10
11	12		13	14	
15		16			
17	18		19		20
21		22			
23			24	25	
26					

VÍZSZINTES 1. 200 éve, 1819. július 11-én született néprajzkutató, utazó (Antal, 1858). 7. Útkaparó. 8. Latin É. 9. Hisz, remél. 10. Hidrogén. 11. Olasz autójel. 12. Szovjet politikai rendőrség. 14. ...fi - magas minőség. 15. Kovács Ákos. 16. Táplálék. 17. Elektron. 18. Gondoz. 20. Folyadék v. gáz mértékegysége. 21. Cégforma rövid. 22. Egyik szülő. 23. Lakosok tömege. 24. Forgási tengely. 26. Latinovits rendfokozata Örkény Tótek c. drámájából készült filmben.

FÜGGŐLEGES 1. 75 éve, 1944. július 13-án született Kossut-díjas gépészmérnök, feltaláló. 2. Erkölc. 3. 200 éve, 1819. augusztus 19-én halt meg James Watt skót feltaláló. **Találmány?** 4. Pest megyei település v. svájci kanton. 5. Ahol a lakásom van. 6. Jemen internetes kódja. 10. 100 éve, 1919. július 10-án született a Mount Everest első új-zélandi meghódítója (Edmund). 13. Gazdasági társulási forma. 18. Átfog, átnyúlik. 19. BAZ megyei község Miskolctól 10 km-re keletre. 22. Szovjet hírügynökség volt. 25. Határ-
rag.

Beküldendő a V1, F1, F3 és az F10 sorok megfejtése. A megfejtéseket postai úton a szerkesztőség címére, vagy a művelődési ház postaládájába várjuk **2019. július 24-ig.**

A májusi rejtvényünk helyes megfejtése: V1. Lipótvár; F1. Libanoni cédrus, F4. Offenbach, F14. Huszárik. **A szerencsés nyertes: Maczkó Török Tímea. Gratulálunk! Nyereménye a Flamingó Presszó (2194, Tura, Bartók tér 4.) által felajánlott 3000 Ft-os vásárlási utalvány, melyet az értesítést követően személyesen vehet át a Bartók Béla Művelődési Házban.**

APRÓHIRDETÉS

NYAK, HÁT, DERÉK FÁJDALMAKON SEGÍTEK!

Okleveles masször és csontkovács
Tel.: 20/807-20-65

**FENYŐ-FŰRÉSZÁRU
ÉPÜLETFA
A KÖRNYÉK
LEGJOBB ÁRAIVAL!**

**Kalodás tűzifa
35 000 Ft
+ szállítás**

HÍVJON, MEGÉRI!

**BOLDOGI FATELEP
06 70 426 9885**

Segélyhívó: 112

Tura Járórszolgálat: 06 30 678 7309

Központi Orvosi Ügyelet: 06 1 301 6969

Tura Biztonságáért Polgárőr Egyesület:

06 20 264 4705 • 06 20 264 4722

Tura Önkéntes Tűzoltó Egyesület:

06 70 675 9294 • 06 70 419 7924

ÉMÁSZ hibabejelentő: 06 80 42 43 44

Tura Város Polgármesteri Hivatala: 06 28 581 020

Gödöllői Rendőrkapitányság Ügyelet: 06 28 524 600

Szelektív Kft.: 06 30 222 6305

Daköv Kft. (csatorna hibaelhárítás) **06 28 467 790**

Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár: 06 28 580 581

Turai Római Katolikus Plébánia: 06 28 632 615

Fogorvosi ügyelet - Kartal, Mártírok útja 10. **06 20 519 0601**

ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Fiókiroda

2194, Tura, Rákóczi út 119.

Nyitva tartás: kedd 14-18^h, szerda 8-12^h

LAPZÁRTA: 2019. JÚLIUS 24.

KÖVETKEZŐ MEGJELÉNÉS: AUGUSZTUS MÁSODIK HETÉBEN

A megjelenés napja a lap internetes változatának felkerülése
a **www.tura.hu** honlapon.

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

Felelős kiadó: Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár

Levélcím: Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár, 2194 Tura, Bartók tér 3.

Telefon: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603

Felelős szerkesztő: Tóth Anita

Szerkesztőségi tagok: Boda-Tóth Mária, Petényi Edina, Szénási József

Tördelés: 2D Grafikai Stúdió

E-mail: turaihirnap@tura.hu, info@2d-studio.hu, bartok.kultura@gmail.com

Nytsz: B/BHF/567/P/91

Készült 2850 példányban a Vénusz Média Kft. nyomdaüzemében Mogyoródon
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Nyomtatott változat: ISSN 2061-4063, Online változat: ISSN 2061-4071
www.tura.hu